500 KURUŞ
YIL 6 SAYI 2195,
SALI 17 TEMMUZ 1979
EKONOMİ Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

İNSAN NASIL İNSAN OLDU
İki cilt tek kitap olarak çıktı 125 Lira
MARKSİST LENİNİST POLİTİKA VE EKONOMİ POLİTİK SÖZLÜĞÜ
İki cilt, cildi 60 Lira
YENİ DÜNYA YAYINLARI
PK 1222 İstanbul

TİT, bir öğretmeni karısının ırzına geçmekle tehdit etti

- MHP'li Belediye Başkanı'nın çocukları bir gencin ırzına geçmekten tutuklanınca Kaman ilçesinde ilericilere baskılar yoğunlaştı
- Gizli örgüt Türk İntikam Tugayı (TİT) öğretmene gönderdiği mektupta "Doğru durmayanın hakkı tektir. Tektirle uslanmayanın hakkı karısını ...mektir" deniliyor

Kaman, (Politika) — Çocukları bir ilerici genci kaçırıp ırzına geçmekten tutuklu Kaman Ömer Hacı Ali Kasabası Belediye Başkanı MHP'li Mahli Türk ve yakınları Kaman ve çevresinde terör estiriyor, ilericilerin evleri önünde geceleri silah atan MHP'liler aleyhinde tanıklık eden bir kişi ölümle tehdit edilerek tanıklıktan vazgeçirildi. Gizli faşist kuruluş Türk İntikam Tugayı (TİT) bu kez de bir ilerici öğretmene mektup göndererek karısının ırzına geçmekle tehdit etti. MC'nin Adıyaman Milli Eğitim eski Müdürü Turgut Arslan'ın da

(Devamı Sa. 7, Sü. 1'de)

BAKANIN GERİLLALARLA ÖPÜŞMESİ TARTIŞMASI SÜRÜYOR

Ecevit, «İçişleri Bakanı insanca davrandı» dedi

Haber Merkezi — Mısır Büyükelçiliğini basarak görevli 15 kişiyi 45 saat gözaltında tutan 4 gerilla'nın teslim olduktan sonra İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş ile öpüşmeleri üzerine başlayan tartışma dün de devam etti. AP Genel Başkanı Süleyman De-

(Devamı Sa. 7, Sü. 2'de)

Filistinli gerillaların MİT'teki sorguları sürüyor

- Baskında pencereden atlayan Mısırlı komada
- Korutürk, «Türkiye şiddet eylemlerine karşıdır» dedi
- Baskında ölen polis ve bekçinin cenazeleri kaldırıldı

Haber Merkezi — Mısır'ın Ankara Büyükelçiliğini basan ve iki kişiyi öldürerek, bir kişinin de ölümüne neden olan dört Filistinli gerillanın MİT'teki soruşturmaları sürüyor. Baskın sırasında pencereden atlarken yaralanan ve bacakları kırılan Mısırlının komaya girdiği bildirildi. Öte yandan Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, «Türkiye Cumhuriyeti, kaynağı içerde ya da dışarda olsun şiddet eylemlerine karşıdır» dedi.

SORUŞTURMA MİT'TE SÜRÜYOR

Filistinli dört gerilla ile ilgili soruşturma, MİT ve Emniyet Birinci Şube Müdürlüğünce genişletilerek sürdürülüyor.

Soruşturmalara dün öğleden sonra da devam edildiğini bildiren bir yetkili, "soruşturma kısa zamanda sonuçlandırılacak ve gerillalar Sıkıyönetim Komutanlığına teslim edilecektir" dedi.

Alınan bilgiye göre, Mısır Büyükelçiliğine yaptıkları baskın sırasında dört gerilla, Durmuş Üstündağ adlı bir şoföre ait 06 DR 344 plakalı, sarı renkli murat arabasına müşteri olarak bindiler. Gerillalar Roma oteli önünden bindikleri taksiden, Büyükelçiliğin biraz ilerisindeki kuğulu park önünde indiler.

Baskın olayının duyulmasından sonra, şoför Durmuş Üstündağ, Anafartalar karakoluna başvurdu ve gerillaları müşteri olarak Roma otelinin önünden aldığını, ancak kendilerini tanımadığını bildirdi.

Yetkililer, dört gerilla ile birlikte ele geçirilen silahların balistik incelemelerinin yapıldığını, iddia edildiği gibi, silahların MHP Genel Merkezine yapılan baskında kullanıldığının kesinlik kazanmadığını bildirdiler.

Aynı yetkililer, MHP ve MİSK eğitim merkezine yapılan saldırıdan sonra olay yerinde yapılan incelemelerde 10 çeşit silahın kul-

(Devamı Sa. 7, Sü. 6'da)

Dünya basını olayı nasıl yorumluyor

- Fransız haber ajansı, FKÜ'nün diplomatik başarılarına gölge düşürülmek istendiğini öne sürdü
- BBC, pencereden atlayan rehineler için «gerillalar attı» demişti
- Mısır basını Suriye'yi suçlu gibi göstermeye çabalıyor
- Suriye basını, Sedat-Begin yakınlaşmasına dikkat çekiyor

(Yazısı 7. sayfada)

Demirel: «Bakan bir katili öpecekse karanlıkta öpsün»

Ankara, (Politika) — AP Genel Başkanı Süleyman Demirel önceki gün yaptığı yazılı açıklamanın TRT haber bültenlerinde kısaltılması üzerine dün bir basın toplantısı düzenledi ve «İçişleri Bakanı maden canileri öpecekti gitseydi de karanlık bir yerde öpseydi» dedi.

Demirel bir soru üzerine Filistin halkının haklı mücadelesini yürütmek ile böyle eylemle-

(Devamı Sa. 7. Sü 8'de)

Genel Müdürü öldürülmeden önce

Türkeş, Şekerbankta 2 büyük hesap açtı

- Türkeş'in hesabındaki paraları MHP Kayseri Milletvekili Mehmet Doğan çekiyor
- Öldürülen Şekerbank Genel Müdürü'nün MHP ile yakın ilişkisi olduğu biliniyor

Süleyman COŞKUN

MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş'in Şekerbank'ın Ankara'daki bir şubesinde bulunan milyonluk hesabından tüm para çekme işlemini bir MHP milletvekilinin yaptığı öğrenildi. MHP Kayseri Milletvekili Mehmet Doğan tarafından sürekli olarak para çekilen Alparslan Türkeş'e ait hesapta bir buçuk milyon lira bulunuyor. Diğer taraftan bildirildiğine göre Türkeş'in aynı bankanın aynı şubesinde bir de vadeli hesabı vardır. Ve bu hesapta da 2,5 milyon lira bulunuyor.

MHP Genel Başkanı adına 26 Nisan 1978 tarihinde açılan ancak MHP Kayseri Milletvekili tarafından para çekmekte kullanılan 15 724 numaralı hesapta 29 Ocak 1979 tarihinde sadece 277 lira kaldı. Doğan, bankadan 250 bin ya da 300 bin liralık miktarlarda para çekti. Mehmet Doğan tarafından kullanılan 1,5 milyon liralık hesaptan bir gün önce açılan 2,5 milyon lira tutarındaki vadeli hesap ise 26 Mayıs 1980 yılında alınabilecek şekilde 25 ay vade ile bankaya yatırıldı.

Öğrenildiğine göre, Türkeş adına açılan her iki hesapta da MHP Genel Başkanının oturmakta olduğu ev adresi yerine MHP Genel Merkezinin adresini vermeyi yeğledi.

Türkeş'in vadesiz hesabındaki adresi MHP Genel Başkanı olarak, vadeli hesabındaki adresi ise MHP Genel Merkezinin bulunduğu "3. cad. no. 47 Bahçelievler - Ankara" şeklinde. Türkeş vadeli hesabındaki parayı faizleriyle birlikte 2 milyon 718 bin 397 lira 60 kuruş olarak alacak. Ancak bilindiği gibi vadeli hesapdaki faiz miktarları artırıldığından bu para bir miktar daha fazlalaşabilecek.

TÜRKEŞ MİLYONER

Türkeş'in Şekerbank'ın bir şubesinde saptanan 4 milyonluk hesabının yanısıra bazı apartman dairelerinin ve apartmanlarının da olduğu bildiriliyor. Bilindiği gibi bir süre önce MHP Genel Başkanının İstanbul'daki bir apartmanının ülkü ocak-

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

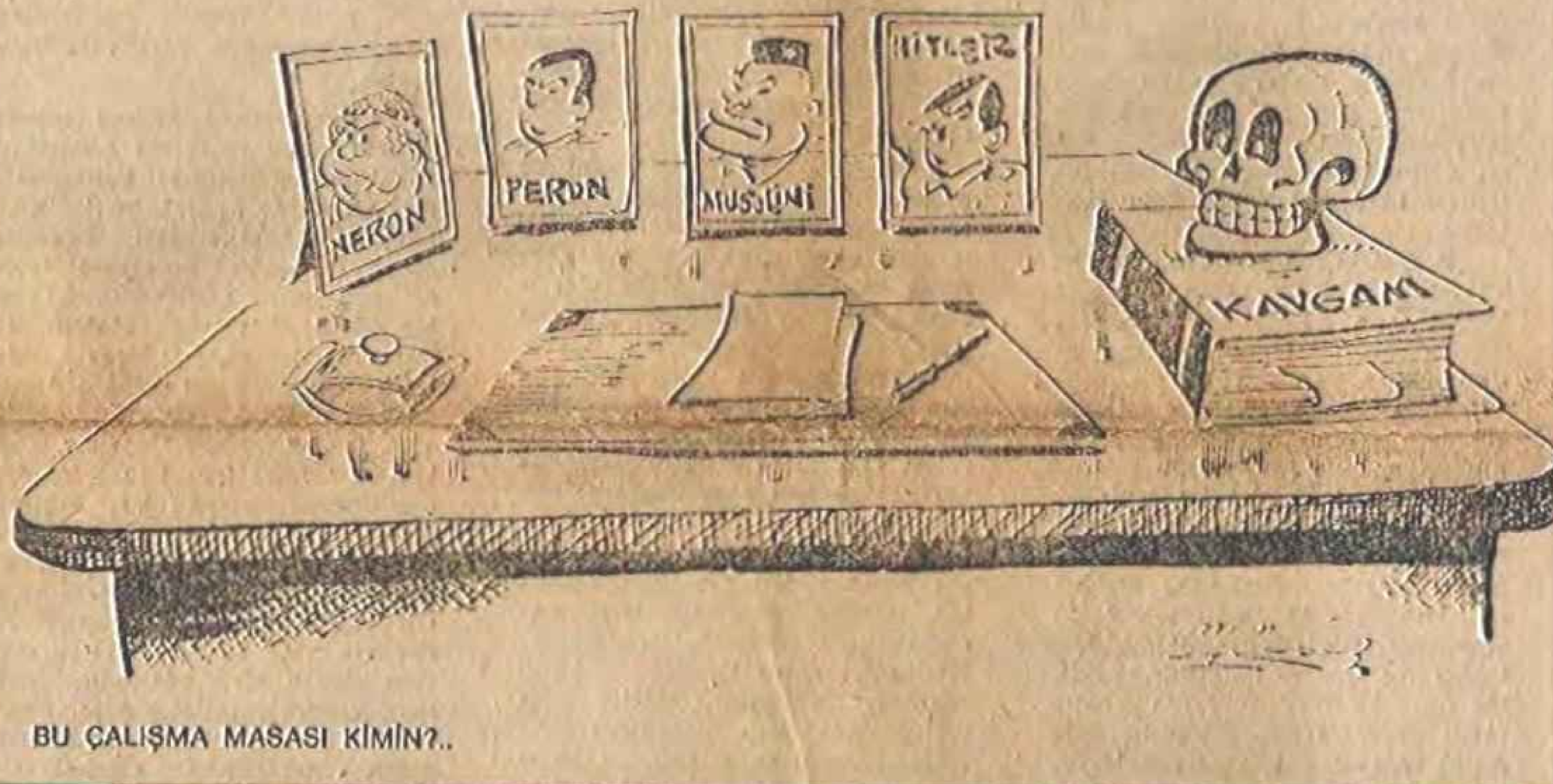
K. Maraş davasına bugün devam edilecek

Adana (AA) — K. Maraş katliamı davasına bugün Adana, K. Maraş, Gaziantep ve Adıyaman illeri Sıkıyönetim Kumutanlığı 3 numaralı Askeri Mahkemede devam edilecek.

Yargılamanın bu bölümünde 33'ü idam istemi ile yargılanan 803 sanığın işlediği suçlarla ilgili 1187 tanığın ifadesi değerlendirilecek, ayrıca sanıkların birbirleriyle ve mahkemede dinlenilecek 368 tanıkla yüzleştirilmesi yapılacak. 819 tanık ile 166 tutuksuz sanığın yerel mahkemelerce alınan ifadeleri okunacak.

Geçtiğimiz Aralık ayının son haftasında K. Maraş'ta 111 yurttaşın yaşamını yitirmesi, 917 konut ve işyerinin yakılıp - yıkılması ile sonuçlanan K. Maraş katliamı sanıklarının yargılanmasına mahkemeye dönüştürülen Adana Kapalı Spor Salonunda 4 Haziran 1979 Pazartesi günü başlanmıştı. 29 Haziran Cuma gü-

(Devamı s. 7. Sü. 7'de)

OKUYUCULARIMIZA KOLAY BİLMECELER

BU ÇALIŞMA MASASI KİMİN?..

CHP İlçe Başkanı bıçaklandı

- Beşyol'da şüpheli görülen bazı kişiler gözaltına alındı
- Çerkezköy'de Maden-İş avukatı ve bir işyerinin temsilcilerine saldırı düzenlendi
- Veli Can Oduncu ve arkadaşları, cezaevinde Maden-İş üyesi bir işçiyi öldürmek ve üç kişiyi ağır yaralamak suçlarından yargılandı.

Haber Merkezi — CHP Gölpazarı İlçe Başkanı Ali Güven, önceki gece bir grubun bıçaklı saldırısına uğradı. Güven saldırı sonunda dizinden, kollarından ve boynundan ağır yaralandı. İstanbul'da Paşakapısı Ceza evinde Maden-İş üyesi bir işçiyi öldürüp, üç kişiyi de yaralayan Veli Can Oduncu ve arkadaşları bir suçtan daha tutuklandılar. Yine İstanbul'da Erenköy semtinde kimliği bilinmeyen bir kişi tecavüz etmek istediği bir kadının oğlunu tabancayla öldürdü. Çerkezköy'de 15-20 kişilik bir grup Maden-İş Sendikası avukatı ve bir işyerinin temsilcilerine saldırdı.

CHP İLÇE BAŞKANI BIÇAKLANDI

CHP Gölpazarı İlçe Başkanı Ali Güven, önceki gece evine giderken 8-10 kişilik bir grubun bıçaklı, sopalı saldırısına uğradı. Ali Güven saldırı sonucunda dizinden, kollarından ve boynundan bıçakla yaralandı. Saldırganların karanlıktan yararlanarak kaçtıkları bildiriliyor.

Olay sonrasında olağanüstü toplanan CHP Bilecik İl Yönetim Kurulu olayı kınadı:

CHP Bilecik İl Başkanı Tayfur Ün, konu ile ilgili olarak yaptığı açıklamada, olayın küçümsenmemesi gerektiğini belirtti ve: «Bu tür olaylarla CHP'lileri sindirebileceklerini veya kanlı emellerine alet edebileceklerini sananlar yanılmaktadırlar» dedi.

Bilecik Emniyet Müdürlüğü yetkilileri, olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü bildirdiler.

VELİ CAN ODUNCU BİR BAŞKA DAVADAN DA TUTUKLANDI

Paşakapısı Cezaevinde 10 Temmuz günü meydana gelen ve bir kişinin ölümü, üç kişinin de yaralanması ile sonuçlanan olayla ilgili ola

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

Ankara Belediye işçileri direnişe başladı

- İşi bırakma eyleminin başlamasıyla cenaze gömmek hizmeti dışındaki tüm belediye hizmetleri durdu

Ankara (ANKA) — Ücretlerini alamayan Genel-İş üyesi yedibin belediye işçisi dün sabahtan itibaren işi bırakma eylemine başladılar.

Böylece cenaze gömmek dışında belediye hizmetlerinin hepsi durdu. İşi bırakma eylemine Fen İşleri Müdürlüğü, Temizlik İşleri Müdürlüğü, Bahçeler Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü, Tebhirhane Müdürlüğü, İktisat İşleri Müdürlüğü, Veteriner Müdürlüğü'nde çalışan yedibin işçi katıldılar.

Haziran ayı ücretlerini ve toplu sözleşmeden doğan yakacak paralarını alamayan işçiler ücretleri ödeninceye kadar eylemlerini sürdüreceklerini bildirdiler.

Başlatılan işi bırakma eylemiyle ilgili olarak bir açıklama yapan Genel-İş Sendikası Örgütlenme Dairesi Başkanı Belgüzar Can şunları söyledi:

«Ankara Belediyesi'nde çalışan üyelerimiz bugün ayın 16'sı olmasına karşın ücretlerini alamadılar ve Anayasadan ve toplusözleşmeden doğan hakla-

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

Soda işçileri bugün işbaşı yapıyor

- Soda işvereni ile imzalanan toplusözleşmede 1 Mayıs İşçi Bayramı olarak kabul edildi

Ankara (Politika) — Soda işçilerinin 18 ay süren savaşımları sonucu imzalanan toplu sözleşme ile işçiler önemli ekonomik kazanımlar elde ettiler. Soda işçileri bugün saat 14.00'de işbaşı yapacaklar. İşveren tarafından yasa dışı lokavt uygulamasına girişilmesi nedeniyle işlerinden çıkartılan tüm işçiler bugün tekrar fabrikaya dönecek ve işbaşı yapacak. Öte yandan Petkim-İş Sendikası Yürütme Kurulu üyeleri bugün işçilerle bir toplantı düzenleyerek toplusözleşmede elde edilen kazanımlar hakkında bilgi verecekler.

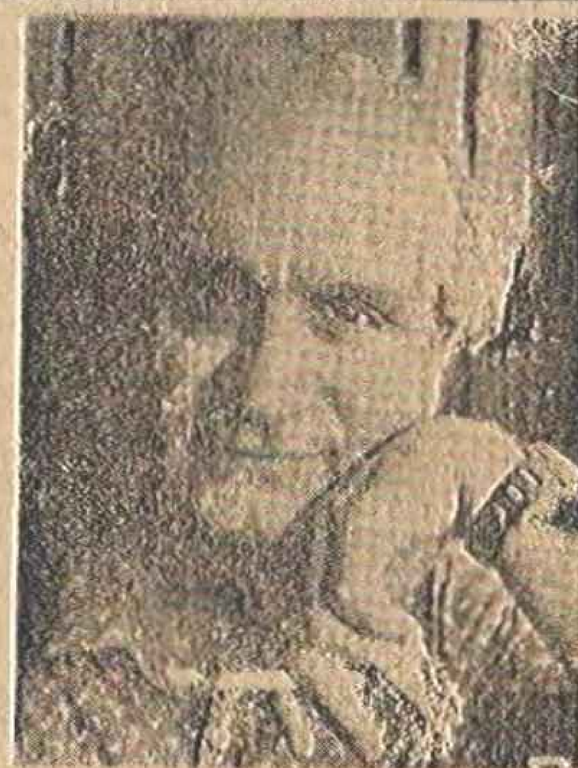
18 aydan beri savaşım vermekte olan işçilerin yararlanacağı toplu sözleşme sonucu işçiler, çalışmadıkları dönem için ücretlerine 100'er lira çalışmaya başladıktan sonra birinci yıl için ek olarak 130'ar lira zam alacaklar. Toplusözleşmenin ikinci yılında ise 150'şer lira zam sağladılar.

1 Mayıs'ın işçi bayramı olarak kabul edildiği toplusözleşme ile ayrıca bazı yeni sosyal haklar elde edildi.

İSTANBUL'DA 16 ÖĞRETMENİN GÖREVDEN ALINMALARI KINANDI

İstanbul (Politika) — İstanbul'daki TÖB-DER Şubeleri basına bir açıklama yaparak 16 öğretmenin görevden alınmalarını kınadı. TÖB-DER Şubeleri yaptıkları açıklamada Fenerbahçe Lisesi, Feriköy Lisesi müdürleri, Şişli Lisesi, Kavacık Ortaokulu, Yenibosna Ortaokulu Müdürleri ile Şişli Lisesinden 6, Vatan Lisesinden 2, Kurtuluş Ortaokulundan 1, Atatürk Eğitim Enstitüsünden 2 öğretmen olmak üzere toplam 16 kişi-

Devamı Sa. 7. Sü. 5'de

Kafkasya'da iki komşu Gürcistan, Azerbaycan

DEĞERLİ yazar Ömer Faruk Toprak'ın Sovyetler Birliği gezisinden izlenimler

GÜRCİSTAN ve Azerbaycan nasıl birer ülke? Yazarla birlikte dolaşacaksınız.

Bugün 5. sayfamızda

haftada bir
AHMET KARDAM

Faşizmi kim, neden tırmandırıyor?

Faşizmi MHP ve onun «ülkücü» adlı yan kuruluşları tırmandırıyor.

Evet, MHP ve onun yan kuruluşları faşizmin tırmanmasında vurucu gücü oluşturuyor. Ama MHP ve her türden gizli-açık faşist örgütler bu güçlerini nereden alıyorlar? Toplumun hangi kesimine dayanıyorlar? Faşizm neden tırmandırılıyor?

Gazetelerde gözüme çarptıkça kesip sakladığım kupürleri karıştırıyordum. Bu kupürler Koçların, Sabancıların, Eczacıbaşıların ve benzerlerinin, Tusiadcıların zaman zaman verdikleri demeçlerden, ilanlardan ve yaptıkları açıklamalardan oluşuyor. Bunları şöyle, soru - yanıt biçiminde alt alta koydum:

Durumu nasıl görüyorsunuz?

Odalar Birliği Başkanı Mehmet Yazar: «Sanayi durma ve ölme noktasına gelmiştir.» (Yankı, sayı 429.)

Sakıp Sabancı: «Durum çok kötü». (Yankı, sayı 429.)

Mehmet Yazar: «Özel teşebbüsün sevk ve heyecanı kalmamıştır.» (Milliyet, 30.6.1979.)

Halkın, emeği ile geçinenlerin durumu gerçekten korkunç. İşsizlik, yoksulluk, fiyatlar... Ama size ne oluyor? 1978 yılı sizin için altın yıl oldu, 1979'da da kârlarınız astronomik rakamları bulacak. Siz şu işin aslını söyleyin.

Vehbi Koç: Koç grubu petrol arama ve çıkarma işine taliptir. Bunun yanında bu iş için bazı kolaylıklar da istiyor. Bu iş için yapılacak bütün harcamalar zarar olarak gösterilebilsin. Sondaj bölgeleri konusunda zorluk çıkarılmasın. Yabancı sermaye ortaklığı konusunda engel çıkartılmasın. Gerekli makine ve techizatın ithalinde gümrük vergisi alınmasın.» (Günaydın, 5.7.1979.)

Mehmet Yazar: «Devletin elindeki işletmelerden özel sektörün ilgi duydukları onlara devredilsin. Yeni devlet işletmeleri kurulmasın. Devlet yalnızca enerji, demir - çelik ve liman gibi alt-yapı yatırımlarına ağırlık versin. (Politika, 12.6.1979.)

Vehbi Koç: «Avrupa ve Amerika'da harp sanayiinin büyük bir kısmı özel sektörün elindedir. Türkiye'de de harp sanayii kurulmasında özel sektörle devlet işbirliği yapsın.» (Milliyet, 10.6.1979.)

Eee, daha daha?

Eczacıbaşı: «Bir de işçi işveren arasındaki hırçınlık giderilmeli. İşçiler ve sendikalar işverenlere karşı saygılı olmasını bilmeli. Bu yapıldığı taktirde Cumhuriyetin kuruluşunda yoktan var ettiklerimizi bugün de yapmak gücündeyiz ve bu potansiyele sahibiz.» (Milliyet, 5.7.1979.)

Çok doğru! Bütün «eyvah, yandık, bittik» çığlıklarınız gerçeği gizlemek için. Aslında dev sermayelere, büyük potansiyele sahipsiniz. Bütün derdiniz, daha da büyümek, daha da azgınca sermaye biriktirmek, yeni yeni sömürü olanaklarına kavuşmak, emperyalist sermaye ile, NATO'larla, IMF'lerle daha da bir sarmaşabilmek. Önünüzdeki tek engel, işçi sınıfının, emekçi halkın bunalımın yükünü taşımaya razı olmayışıdır. Onlara işsizlik, açlık ve sefaletten başka birşey getirmeyen sizin bu doymak bilmez kâr hırsınıza sizin egemenliğinize son verme azminde ve kararında olmasıdır. Öyle değil mi?

Hami Kartay: «Atatürk Türkiye'sinin temeli, imtiyazsız, sınıfsız kaynaşmış bir kitle felsefesine oturtulmuştur. Bu felsefeye ters düşen sınıfsal bir düzeni savunma, memlekete düzensizlik, hür demokratik rejime zaaf getirir» (Türk Hür Teşebbüs Kuruluşları Toplantısı, 28.4.1975.)

Sezai Dıblan: «Milletin ve devletin güvenliği tehlikededir. Hatta yurt bütünlüğü tehlikededir.» (Milliyet, 27.5.1979.)

Hep bir ağızdan: «Hür teşebbüsün yokolması, hürriyetçi demokrasinin de yok olmasıdır.» (Tusiad'ın paralı ilanı.)

Evet, evet, siz demokrasiye çok düşkünsünüzdür (!) Peki, işbirlikçi, tekelci baylar, istediğiniz nedir?

Mehmet Yazar: «Böylesine ağır ve önemli problemlerin yaşandığı bir dönemde tek ihtiyaç istikrardır.» (Milliyet, 30.6.1979.)

Sabancı: «Sermaye ürkek bir kuş gibidir. Çıt dedin mi pır diye gider. Sermaye istikrar ve güven ister.» (Milliyet 25.6.1979.)

Sizin istediğiniz bu istikrarı ve güvenliğinizi kim sağlayacak?

Sabancı: «Aklımızı devşirip sorunları çözecek hükümetleri çıkaracağız.» (Yankı, sayı 429.)

Nasıl bir hükümet düşünüyorsunuz?

Sabancı: «Dünyayı yeniden keşfetmenin manası yok. Mesela bir Güney Kore, bir İspanya, bir Almanya'nın geçmişteki uygulamalarını örnek almalıyız.»

Amd bunlar hep faşist uygulamalar.

Sabancı: «Bizim için önemli olan hükümetlerin niteliğidir, adı ya da markası değil.» (Milliyet, 25.6.1979.)

Eee, sonra?...

Sezai Dıblan: «Biz hür teşebbüs mensupları olarak tam bir kararlılıkla devletimizin ve kahraman ordumuzun yanında yiz ve yanında olmaya devam edeceğiz. Özel sektörü kötü göstermeye gayret edenler asla muvaffak olamayacaklardır. Dün olduğu gibi bugün ve yarın da mücadele etme azim ve kararındayız.» (Milliyet, 27.5.1979.)

Evet, işçi sınıfı ve emekçiler, ilerici, demokrat, yurtsever güçler de, sizin MHP ve yan kuruluşlarını kanla besleyerek tırmandırdığınız faşizme geçit vermemeye, sizin gibilerinin ve her türlü sömürünün ortadan kalkacağı sosyalizme açılan ileri demokratik bir düzeni kurmaya, bu düzeni kuracak devrimci bir iktidarı işbaşına getirmeye azimli ve kararlıdırlar.

Okurlardan Politika'ya

Neden Politika?

Ülkemiz basınında az sayıda ilerici günlük yayın organı var. Bunların basın olarak yaptığı görev inkar edilemez. Bu yayın organları, ülkemizdeki gelişmeleri haber olarak veriyor, hem de bunları doğru olarak vermeğe çalışıyor, olayların ardında hangi kuruluşların olduğunu açıklıyor, yolsuzlukları, haksızlıkları, rüşvetleri, soygunları açıklıyor. Düzenin bozukluğunu, birşeylerin değişmesi gerektiğini açıklıyor.

Fakat bu bozuklukların nereden kaynaklandığını, mücadelenin nasıl verileceğini, bu mücadelenin kimin tarafından verileceğini açıklamıyor. Halkımızı bu yönden aydınlatmıyor. Kurtuluşun nerede olduğunu, nasıl olduğunu açıklamıyor.

İşte Politika gazetesi bu eksikliği tamamlıyor. Ülkemizdeki ve dünyadaki gelişmelerin nereden kaynaklandığını sınıfsal temellerine koyarak inceliyor ve açıklıyor. Onun için Politika gazetesinin yeri boştu. Yeniden çıkmasından sonra Politika'ya daha çok sahip çıkılmasının nedeni budur.

Bütün bunları ve Politikanın hangi güç koşullarda çıktığını biliyoruz. Bu koşullarda bir takım eksiklerin olması doğal. Fakat işçi sayfasının olmaması Politika gazetesi için bir eksikliktir. Politika: işçiler ve demokratik örgütler üzerinde günümüzde oynanan oyunları, bozulan oyunları sergilemeli. Nasıl spordaki çıkar çevrelerinin oyunlarını sergiliyorsa.

Tüm bu eksiklerine rağmen haber, yorum, bilgi ve kaynak, kısacası bir bütün olarak Politika basınımızda bir boşluğu doldurdu.

Politika'yı: okuyalım, okutalım, yaygınlaştıralım.

İbrahim BAYTAK

FORUM

"Babamın yüzünü unutuyorum, anneciğim...."

Hasan HÜSEYİN

«Bu hükümeti mutlaka düşüreceğiz!» diyenler kimler? «Devleti ele geçiriyoruz, az kaldı!» diyenler!.. Devlet ele nasıl geçirilir? Anarşi ve terör yardımıyla korku ortamı yaratılıp, köşebaşları tutularak!... Anarşi ve terörü durdurmayı amaçlayan bir hükümet nasıl düşürülür? Ocak 1978'den beri kaynatılan cadı kazanıyla!... Anarşiyle, terörle, hükümeti iş yapamaz hale getirmekle!..

Beş yaşındaki çocuk, güzel başını annesinin göğsüne gömdü, ağlamaklı bir sesle,

«— Babamın yüzünü unutuyorum, anneciğim...» dedi. «Fotoğraflarını ver ki bakayım azcık...»

Bunu diyen, Bedrettin Cömert'in ikinci oğlu Kemal'di. Kendisinden gizlemeğe çalışmıştık babasının vurulduğunu, geziye çıktığını söyleyerek avutup oyalıyorduk. Çocuk uzmanı dostlar böyle uygun görmüşlerdi: gerçeği uygun bir zamanda açıklamamızın iyi olacağını söylemişlerdi. Fakat günler geçiyor, aylar geçiyor, baba dönmüyordu geziden. Kemal çocuğun gözleri, bir çift soru işareti gibi dolaşıp duruyordu, herkesin yüzünde. Dayanamadı sonunda, «Babamın yüzünü unutuyorum, anneciğim» deyiverdi işte!..

11 Temmuz 1978 sabahı vurulmuştu Bedrettin Cömert. Bir yıl oldu. Faşist katiller yok ortada hâlâ!..

Geçenlerde Bengü'yü gördüm, Bengü Hevai'i. Mimar «yontucu» Mükremin Mungan'ın bürosundaydı. Yaptığı resimleri gösterdi bana. Ne güzel resimlerdi! Kendisi resimlerden de güzel! Tıpkı babası!..

«— Oyalanmak için..» diyordu Mükremin Mungan.

Tıkanır gibi oldum. Edecek söz bulamadım birden, küçük Bengü Hevai'e. Yanıbaşında sessiz soluksuz devinip duran, bana resimlerini gösteren bu çocuk, papatyalar gibi bu çocuk, Doğan Öz'ün üçüncü çocuğuydu. Olup bitenleri nereye dek biliyordu acaba?

Bedrettin Cömert'ten birkaç ay önce, 1978 martında vurdular Doğan Öz'ü. Kendisini en son, Sanatsevenler lokalinde görmüştüm. Ömer Faruk Toprak'la oturuyorduk. Bedrettin Cömert de gelmişti. Doğan Öz, yanında tanımadığım birisiyle girdi salona. «Aaa, Doğan Öz» dedim sevinçle. Kalkıp karşılamak istedim, sonra vazgeçtim. Nasıl olsa salondaydı, birazdan gider, sarılırdım boynuna. Yanımızdaki bölmeye geçip oturdular. Söyleşimize daldık biz. Onlar mı önce kalktılar, yoksa biz mi, anımsıyamıyorum şimdi; fakat görüşemedik. Herkesin nefretini kazanmış, istenmeyen birisi, masadan masaya dolaşarak rezalet çıkartmak istiyordu. Ömer Faruk Toprak, Bedrettin Cömert, yemeğe çıktık biz.

Son görüşümmüş Doğan Öz'ü. Korkunç habere inanamadım bir türlü!...

Nasıl konuşacaktım Bengü Öz'le, ne diyecektim ona?

Unutamıyorum bir türlü. Aradan yıllar geçti, ama unutamıyorum:

23 Nisan 1971 tatilinden yararlanarak İstanbul'a gitmiştik. Adnan Cemgil'lerdeydik. Geceydi. Sinan Cemgil aranıyordu. İyi şeyler söylemeğe çalışarak sözde avutmak istiyorduk Nazife Cemgil'le Adnan Cemgil'i. Oysa kötülük, yanıbaşımızda dolaşıyormuş.

Sinan'ın oğlu Taylan, «yeni yeni yürümenin sevinci içinde, yanımızda oynuyor, odalara girip çıkıyor, sonra bana gelip, o güzel yüzünü yüzüme kaldırıp soruyordu.

«— Baba?..»

Saçlarını okşayıp,

«— Baba gelecek..» diyordum.

28 Nisan akşamı Ankara'ya döndük. Sıkıyönetim ilan edilmişti. Kötü günler hızla birbirini izledi ve Sinan Cemgil, mayısın başlarında vuruldu. Diyecek söz kalmamıştı artık.

«— Baba?..»

Baba gelmedi!.. Aradan yıllar geçti, baba dönmedi eve. Taylan şimdi kaçındadır ilkokulun?

Geçenlerde, Aydın Çubukçu'nun annesini ziyarete gittim. Aydın Çubukçu yatıyordu Niğde Cezaevinde; fotoğrafı asılıydı duvarda; oğlu Emre büyümüştü; zaman zaman, babaannesiyle Niğde'ye gidip, görüyordu babasını yüzünü. O hafta içinde yine gideceklerdi. Babasıyla birlikte içerde kalanların da Emre'leri var mıydı acaba? Kimler kalmıştı acaba babasıyla birlikte? Ziya Yılmaz, Nahit Töre, Ertuğrul Kürkçü, Oktay Kaynak, Hikmet Çiçek, Ertan Günçiner... Başka?

Uzay çağı, füze çağı, Çocuk Yılı, Anneler günü, Babalar günü, barış çağrıları, Salt'lar ve Ortaçağdan kalma hapishaneler, ceza uygulamaları, falan filan.

Prof. Necdet Bulut artık yok! Vurdular faşistler Necdet Bulut'u. İşçi sınıfının düşmanları, ülkenin kurtuluşunun düşmanları, barışın, güzel günlerin düşmanları, örgütlü faşist katiller vurdular Necdet Bulut'u.

Atatürk'ün aramızdan ayrıldığı yıl doğmuştu Necdet. Görün'de doğmuştu. Babası, Ziraat Bankası'nda müdürdü. On yaşındaydım. Yumuk yumuk ellerinden tutup yürütmeğe çalışırdım Necdet'i. Güneş ışıltılı, lüle lüle saçlı başı, sanki daha dünmüş gibi, gözlerimin önünde.

Araya yıllar girdi. Büyüdü Necdet. Öğretim görevlisi oldu, sosyalist oldu, profesör oldu, partili oldu. Faşistler vurdular Necdet'i. Son yıllarda görüşememiştik; ne durumdadırlar eşi ve çocukları, bilemiyorum! Dilim varmıyor sorup etmeğe!...

İbrahim Tümer'ler Ozan Dadaloğlu'lar, Mustafa Saraçoğlu'lar ve daha yüzlercesi, 1951 tutuklanmasında yatmıştı İsmail Tümer; yıllarca sonra faşistler, oğlu İbrahim Tümer'i vurdular. Nebi Dadaloğlu ise, bu çileli emekçi halkın bir öğretmeniydi: aldılar onu da Ozan'ını elinden. Hangi birini, hangi birini sayayım!.. TİP'li yedi gencin vurulmasını ve «Faşizme geçit yok!» diye haykırarak yürüyen yüzbinlik kalabalığı nasıl unutabiliriz? 1968'lerden beri azgınlaşarak sürüyor bu sürek avı!..

«Anarşi» sözcüğünü günlük sözlüğümüze yerleştirenler Süleyman Demirel'li, 12 Mart'lı MC'li iktidarlar oldu. «Anarşi» ve «Terör»ü bugünkü boyutlara ulaştıranlar, Ecevit Hükümetini daha kurulduğunun haftasında düşürmeğe çalışanlardır. Birbuçuk yıldır, hükümeti düşürmek için başvurmadıkları yol kalmadı. Gensorular, anahtar kapattırmalar, kuyumcu oyunları, stokçuluğu ve karaborsacılığı teşvikler, öldürülenlerin çetelesini tutmalar, araştırma komisyonlarını çalıştırtmamalar, «Mebus pazarları», silâh kaçakçılığı, Sivas-Malatya-Elazığ-Kahramanmaraş-Manisa kanlı planları, soygunlar, Meclis aritmetiği edebiyatı, otobüslere-kahvelere-işyerlerine silahlı saldırılar, okullar, öğrenci yurtları, hele de son günlerdeki «MİT ajanı» numaraları... Başbakanın ve İçişleri Bakanının gittikçe sertlik ve kesinlik kazanan açıklamaları, «Anarşi» ve «Terör»ün hangi amaçlarla nerelerden kaynaklandığını, yönetilip güdüldüğünü anlamamıza yetecek durumdadır.

Niçin mi düşürülmek isteniliyor bu hükümet?

Bu sorunun yanıtı, şu sorunun içindedir. Niçin kurulmuştu Ecevit Hükümeti?

MC ortaklarının amacı, Ecevit Hükümetinin KURULUŞ NEDENİNİ ve GEREKÇESİNİ unutturmaktır!... Bu gerçeğin altı dikkatle çizilmelidir. Kamuoyunun dikkati başka yönlere kaydırılmak istenilmektedir. Sanki bu hükümet, belirli bir ekonomik plan ve programı uygulamağa, gerçekleştirmeğe, ülkeyi tezgünde kalkındırmağa, paranın değerini sabit tutmağa, dış ve iç borçları üç günde ödemeğe, faşizmi iktidara getirmeyi amaçlayan anarşi ve terörü bir gecede önlemeğe... söz vererek gelmişti işbaşına!.. Neden unutur görünüyoruz 1977 aralık ayının koşullarını?... Ülkenin bütün ilericilerinin, sosyalistlerinin, komünistlerinin, kısaca bütün yurtseverlerinin biricik isteği, MC'nin yıkılması değil miydi? Bugünkü hükümet, bu isteğin sonucudur. MC dönemlerinde yakalanamayan faşist katiller, cinayet örgütleri bir bir ele geçirilmeğe başlayınca, «hükümeti mutlaka düşürme» çabalarının nasıl yoğunluk kazandığı unutulmamalıdır!... Doğan Öz'ün katillerinden birinin mahkemedeki şu sözleri, «Anarşi» ve «Terör»ün nedenini, niçinini ve amacını açıklayabilecek niteliktedir. «MHP'nin seçimlerle iktidara gelemiyeceğini anlamıştık, onun için adam öldürme yolunu seçtik.»

Süleyman Demirel'li, 12 Mart'lı, MC'li iktidarlar, «Anarşizm»i Sol'un yerine koymağa, «Anarşizm»i Sol diye göstermeğe, halkın kafasında böyle yer etmesine çalışmışlardır.

«Marksçı-Leninci Felsefe Sözlüğü»nde «Anarşizm» hakkında şu bilgiyi buluruz: «Devletin her türlü örgütlenme biçiminin ve devlet erkini ilke olarak reddeden sözümona-devrimci bir politik ve ideolojik akıma verilen ad. Anarşizm, 19. yüzyılın ikinci yarısında ve 20. yüzyılın ilk on yılında, Latince kökenli dillerin konuşulduğu ülkelerdeki işçi hareketlerinde —Latin Amerika, İtalya, İspanya, Fransa ve İsviçre'de— etkili oldu; işçi sınıfının, devlet erkini ele geçirmek için giriştiği politik savaşımı küçümseyerek, işçi sınıfının Marksçı-Leninci partisi karşısında düşmanca tavır takınan ve sosyalist toplumun kurulması için vazgeçilmez bir araç olan proletarya diktatörlüğünü kabul etmeyerek, işçi sınıfı hareketleri içinde durakslatıcı, engelleyici, saptırıcı, olumsuz bir rol oynadı. Anarşizm'in toplumsal temeli, kapitalizmin gelişmesiyle küçük-burjuva mülkiyetinin dağılmasıdır. Ekonomik çöküntü, küçük mülk sahibini kapitalist devletle karşı karşıya getirir. Teorik felsefi temeli aşırı öznel-idealist bireycilik ve iradecilik olan bir akımdır anarşizm.» Ve Lenin'in şu sözü. «Anarşizm, çaresizliğin bir ürünüdür. Rayından çıkmış aydınların ya da lumpen proletaryanın zihniyetidir, ama proletaryanın değil».

«Anarşizm» denilince hemen aklımıza Bakunin, Kropotkin, Prudhon gelir. Bu adlar bizi, ister istemez, 19. yüzyılın sonlarına bağlar.

Oysa, yayımlanmamış bir yapıtta, «Anarşi» ve «Anarşizm» konusunda şu bilgiyi buluyoruz:

«...Anarşizmin birinci niteliği siyasal oluşu ve ikinci niteliği de yasa dışı yöntemleri kullanmasıdır. Şu halde anarşi, bu iki niteliğiyle, hangi siyasal hedefleri amaçlamaktadır? Bu siyasal amaç, bir yönetimi güçlendirmek veya bir yönetimi yıkmak olabilir. Bu duruma göre anarşi, bireyin, devlet kurumuna karşı gelmesi demek değildir. Çünkü devlet kurumu ayrı, devlet yönetimi ayrıdır. Toplumun üretim için kendi kendini örgütlemesi ayrı ve bu örgütün siyasal bir içerikte olması ayrıdır. Siyasal amaç olduğu için, siyasal yöntem vardır. Siyasal amacın varlık nedeni devlettir. Bu duruma göre anarşi, devletin kurum olarak bir ürünüdür. Nitekim, eldeki yapıtlara göre, anarşinin ilk tarihsel kökenini eski Atina devletinde görmekteyiz. Thucydide (bizim «Tukidides» dediğimiz), 'La Guerre du Péloponnèse' adlı yapıtında, devletin örgütlediği ve yönettiği anarşi üzerine bilgiler vermektedir. İsa'nın doğumundan 400 yıl önceleri Atina'da devlet adamları tarafından oluşturulmuş gizli bir siyasal örgüt varmış ve buna 'Hétairie' denirmiş. Devlet yönetimini elinde tutan kişiler, siyasal muhaliflerini yasal yollarla ortadan kaldıramıyacaklarını anlamaya başlayınca, onları yasa dışı yollarla yoketmeye ve sindirmeye girişmişler, kurdukları gizli örgütler aracılığıyla... Atina demokratik yönetiminde bu anarşizmi başarıyla örgütleyen devlet adamlarından birisi de Genel Kumandan Alcibiade (bizim «Alkibiyades» dediğimiz) olmuştur. Sınırlı sayıdaki bu ücretli gençleri (günümüzde «Kiralık katil» denilenleri) Alcibiade, gerektiği zaman siyasal muhaliflerine karşı vurucu güç olarak kullanmıştır.

İlginç değil mi?

Tukidides'in «Peloponez Savaşı» adlı yapıtından aktarılan bu bilgiler, Türkiye'nin son on yılını, özellikle de son birkaç yılını çok iyi anlamamıza yardım etmiyor mu? David Galula planlarını, Komando kamplarını, Ülkü Ocaklarını, Ülkücü Gençlik Derneklerini, 'Emniyet kuvvetlerinin yardımcıları»nı, MC'leri, Kontr-gerilla'ları, «Devleti ele geçirme» oyunlarını, korku ortamı yaratma amacı taşıyan saldırıları, kahve-yurt-okul-işyeri baskınlarını, gezici tabancaları, gezici katilleri, kısacası, Vedat Demircioğlu'nun öldürülmesinden bu yana işlenen cinayetlerin nereden kaynaklandığını, ne amaç taşıdığını anlamamıza yardım etmiyor mu?

Tukidides sanki günümüz Türkiye'sini anlatıyor!..

«Bu hükümeti mutlaka düşüreceğiz» diyenler kimler? «Devleti ele geçiriyoruz, az kaldı!» diyenler... Devlet ele nasıl geçirilir? Anarşi ve terör yardımıyla korku ortamı yaratılıp, köşebaşları tutularak!..

Anarşi ve terörü durdurmayı amaçlayan bir hükümet nasıl düşürülür? Ocak 1978'den beri kaynatılan cadı kazanıyla!.. Anarşiyle, terörle, hükümeti iş yapamaz hale getirmekle!..

Ar... ..dı mı acaba?

yorum
OYA BAYDAR

Neyin kartalları?

DAHA önce birçok ülkede, birçok başkentte benzerleri görülen bir «eylem» bu defa Türkiye'yi Ankara'daki Mısır Büyükelçiliğini hedefledi. «Filistin Devriminin Kartalları» adlı bir örgüte bağlı bulundukları bildirilen dört gerilla, elçiliği bastılar, burada buldukları kimseleri rehin olarak Ankara Hükümetine çeşitli koşullar ileri sürdüler.

EYLEME ve gerillalara Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) sahip çıkmadı. Üstelik de eylem biçimini eleştirdi ve gerillalarla hiçbir ilişkisi bulunmadığını bildirdi. Türkiye Hükümetine karşı bir iyi niyet gösterisi olarak, bir FKÖ heyeti özel uçakla Ankara'ya geldi ve arabuluculuk yaptı. Daha olayın ilk anından, FKÖ'nün eylemi benimsemeyeceği, sahip çıkmayacağı belliydi. Bugüne kadar tüm bu türden terörist eylemler FKÖ tarafından reddedilmiş, karşı çıkılmıştı. Eylemin modeli, yapısı, yeri ve zamanlaması, Ortadoğu'da yıllardır vatan edinme ve özgürlük savaşımı veren, artık bütün dünyada bir politik güç sayılan, sürgünde de olsa devletleşmiş ve kurumlaşmış bulunan diplomatik alanda önemli başarılar kazanan Filistin Kurtuluş Hareketinin ideoloji ve eylem çizgisine uymuyordu. Bu yüzden FKÖ'nün eylemle hiçbir ilişkisinin bulunmadığını bildirmesi sürpriz olmadı. Bu açıklamadan sonra, Mısır Büyükelçiliği baskını üzerinde daha ciddi, daha ayrıntılı ve daha farklı düşünmenin gereği ortaya çıktı. «Bu kartallar neyin kartalları» sorusu ister istemez gündeme geldi.

ÖNCE, eylemin zamanlaması son derece ilginçti. Türkiye'de, Manisa olayları ve bunları izleyen bir dizi olayın ardından Abdi İpekçi'nin katilinin bulunması, bu konudaki ifadeler, kanıtlar, açıklamalar, tüm gözleri MHP üzerine döndürmüş, hükümet dahil, çeşitli çevrelerin MHP'yi aklama operasyonu başlamış, buna karşılık Türkiye demokrasi güçlerinin «MHP kapatılsın, faşist yuvalar dağıtılsın» belgisi olayların gelişmesi ve bıçağın kemiğe dayanmasıyla çok daha geniş biçimde yığınlar arasında yankılanmaya başlamıştı. Mısır Büyükelçiliği baskınının gerçekleştirildiği sırada, Türkiye'nin olayı, MHP, faşizm ve antifaşist bilinç kabarışıydı. İşte baskın eylemi tam bu günlerde, tam bu ortam ve atmosferde düzenlendi ve ister istemez, bir anda Türkiye'nin sorunu bu gerilla baskını oldu.

ÖTEYANDAN, Filistin Devriminin Kartalları'nın isteminin, düşmanları Mısır'a, İsrail'e yönelmemesi, sanki eylem özünde Türkiye Hükümetine karşıymışçasına Türkiye Hükümetine yönelmesi de dikkati çekti. Hükümetin zaten çeşitli sorunlarla çevrili ve son derece güç durumda olduğu bir dönemde, başına çıkarılabilecek, bu türden bir «eylem» durumun üstüne adeta tuz, biber ekti.

VE NİHAYET, FKÖ'nün Türkiye'de büro açmasının diplomatik yollarla gerçekleşme aşamasına geldiği, Türkiye - FKÖ ilişkilerinin düzeldiği ve olumlu bir yola girdiği bir anda, böyle bir eylemin kimselere fazla bir yarar sağlayamayacağı da açıktı.

BÜTÜN bu sorular, CIA'nın, MOSSAD'ın, SAVAK uzantılarının, daha adını bilmediğimiz nicesinin cirit attığı, emperyalizmin her anlamda at koşturup, halkların savaşımını ne bahasına olursa olsun boğma çabaları içinde olduğu Ortadoğu'da, bu türden eylemlere kuşku ve dikkatle bakılmasını gerektiriyor. Belki de Filistin'li oldukları söylenen dört gerilla iyi niyetliydi, haklı bir davayı savunduklarını sanıyorlardı. Belki tam tersi, karanlık örgütlerin adamlarıydılar. Ama bu olayda, CIA'sı, MOSSAD'ıyla, emperyalizm ve onun uzantılarının bulunmadığına, bir yerden karışmamış olduklarına inanmak çok güç. «Bu kartallar neyin kartalları» sorusunun cevabı, aynı zamanda Türkiye üzerinde oynanmak istenen oyuna da ışık tutacak...

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Tüm oyunculuğunu kullanmasına karşın faşist olduğunu gizleyemeyen, Abdi İpekçi'nin Ağca soyadlı katilinin adı. 2) Beklenmeyen durum la karşılaşma ünlemi - Mürebbi. 3) Tersi, bugünkü yasalara göre cezası adam öldürmekten de ağır olan suç - Sevgili (eski dil) 4) Gına getirmek anlamındaki deyim - Bir harfin okunuşu. 5) Faşist terörün acısını birinci derecede yüreklerinde duyan kesim (çoğul) - Tek başına. 6) Alman faşist kitalarının simgesi - Hafif konular üzerine yazılıp bestelenmiş sahne yapıtı. 7) Güven. 8) Zeyreklik - Haykırı. 9) Tersi, Burdur'un bir ilçesi. 10) Esas, temel - Hayatının bundan sonraki - muhtemelen - çok kısa bölümünü ABD'de ithalat-ihracatçılık yaparak geçireceğini açıklayan eski Nikaragua diktatörü.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Abdi İpekçi'nin katilinin, görevini yerine getirdikten sonra suç aleti silahı asıl sahibi olan «ülkücü»ye teslim ettiği binada icra-i sanat eden parti - Kısaltmada Askeri İnzibat. 2) Potemkin Zırhlısı adlı filmiyle ünlü yönetmen. 3) Karışık renkli - İnandırma. 4) Büyüklük kuruntusuna kapılmış hasta. 5) Bir emir - Siperli fener. - Notada duraklama işareti. 6) Tecim (eski dil) — Tersi, Trabzon'un bir ilçesi. 7) Palavra savuran - Islaklık. 8) Tersi, Afrika'da bir nehir - T.B.M.M.'nin iki bölümünden biri. 9) İzin (eski dil). 10) Bir hayvan - Ana su musluğu.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1. İpekçi - Kor. 2. Depresyon 3. Kaş 4. İspanyol 5. Ereb - Akım 6. No - Ay - Amip 7. Arag - Ezani 8. Miko - Rakay 9. Efendim yO 10. el - emideN.

YUKARDAN AŞAĞI: 1. İddianame 2. Pe - Arife 3. Epene - Akel 4. Kr - Aragon 5. Çegney - de 6. İs - 46 - Erim 7. Azami 8. Koklamak 9. Ana - Kinaye 10. Şampiyon.

İran ve Irak propoganda savaşına son verdi

● Hürremşehir Valisi istifa etti

Dış Haberler Servisi — İran Dışişleri Bakanı İbrahim Yezidi İran ile Irak'ın birbirine karşı kısa bir süre önce başlatıkları propaganda savaşına son vermek amacıyla anlaşmaya vardıklarını açıkladı. Irak'ın Tahran Büyükelçisiyle bu konuda prensip kararına vardıklarını açıklayan Bakan Yezidi, iki ülkenin bugüne dek dostça ilişkiler kurduklarını, bu ilişkilerin bundan böyle de sürdürüleceğini söyledi ve İran devrimine karşı düşmanca niyetler besleyen emperyalist basının haberlerine kapılınmaması gerektiğini kaydetti.

Öte yandan İran'ın güney bölgesi olan Kuzistan'ın başkenti Hürremşehir Valisi Ali Alavi'nin istifa ettiği bildirildi. Valinin istifası bölge halkının bu doğrultudaki yoğun baskılarına bağlanıyor.

Bilindiği gibi kısa bir süre önce Hürremşehir'de halkla Humeyni komiteleri arasında çıkan çatışmalarda çok sayıda kişi ölmüş, halk olaylardan valiyi sorumlu tutarak istifasını istemişti.

Bu arada Hürremşehir'de bir camiye bomba koydukları saptanan üç kişi kurşuna dizildi. Saldırı sırasında 6 kişi ölmüş, 60 kişi de yaralanmıştı.

İsrail'de tutuklulara yapılan işkence ve baskılar kınanıyor

● «Filistin Devrimi sürecektir»

Dış Haberler Servisi — İsrail'de işgal altındaki topraklarda yaşayan Filistin halkının temsilcileri ve demokratik ulusal örgütler, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'a gönderdikleri bir mesajda İsrail tutukevlerinde bulunan Filistinlilere işkence ve insanlık dışı uygulamalar yapıldığını bildirdiler.

Uluslararası demokratik hukuk örgütlerine ve dünya kamuoyuna açık olarak sunulan mesajda, İsrail'in Filistinlilere karşı hiçbir insanlık ve hukuk yasasının kabul etmeyeceği şekilde davrandığı ifade edilerek, İsrail'in, bu uygulamalarından vazgeçmesi için baskı yapılması istendi.

Kamboçya kasabı Pol Pot yönetimi BM Göçmen Konferansına çağrıldı

● Pravda: «Spekülasyon bırakılmalı»

Dış Haberler Servisi — Birleşmiş Milletler'in Cenevre'de yapılacak Göçmenler Konferansına, Kamboçya'da 3 milyon insanı imha eden Pol Pot yönetiminin de çağrıldığı açıklandı. Haber üzerine bir açıklama yapan Vietnam Dışişleri Bakanlığı konferansta konunun insancıl yönleri ele alınmadığı takdirde Vietnam'ın konferansa katılmayacağını söyledi.

SBKP organı Pravda gazetesi de konuya ilişkin yayınladığı bir yorumda, sosyalist ülkelere ve özellikle de Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti'ne karşı başlatılan kampanyanın Birleşmiş Milletler platformunda gündeme gelmemesi gerektiğini kaydetti.

Çin'de yabancı öğrenciler dövülüyor

● Çinli öğrenciler yabancılara saldırdı

Pekin (AA) — Çin'in Şanghay kentinde Çinli öğrencilerle yabancı öğrenciler arasında çıkan ve enaz 12 yabancı öğrencinin yaralanması ile sonuçlanan olaylardan sonra Çin'deki yabancı öğrencilerin korku içinde oldukları bildiriliyor.

3 Temmuz'da meydana gelen olaylarla ilgili olarak gazetecilere bilgi veren bir Afrikalı öğrenci, Mukten ve Kanton kentinde yapılan gösterilerin polis tarafından kontrol altına alındığını, ancak Şanghay kentinde kontrolun sağlanamadığını söyledi. Gösteriden sonra Çinli öğrenciler, çoğu Afrika ve Asya'nın geri kalmış ülkelerinden gelen öğrencilerin kaldıkları yatakhaneleri taşladılar ve yabancı öğrencileri dövdüler.

Afrikalı öğrenci, Çinli öğrencilerin diğer öğrencilere, «radyolarını çok açtıkları» gerekçesiyle saldırdıklarını ama gerçek nedenin bu olmadığını söyledi.

Öte yandan Fransız Sanayi Bakanı, Pekin'de yaptığı görüşmelerde, iki ülke arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi ve sanayi alanında işbirliğinin artırılması konularını ele aldı. Bakan, Fransa Devlet Başkanı Valery Giscad d'Estaing'in önümüzdeki sonbaharda Çin'e yapacağı gezi üzerinde de durulduğunu belirtti.

DIŞ POLİTİKA

HÜSEYİN BAŞ

Kıbrıs Ege'de beliren yeni tehlike

Yunanistan'ın Avrupa Ekonomik Topluluğu üyeliğine kabulü ile ilgili düzenlemeler ilerledikçe, bu ülkenin dış politikasının da, Strasburg'da Avrupa düzeyinde, ABD, Japonya ve Kanada'nın katılmasıyla Tokyo'da evrensel ölçüde benimsenen tercihler yönünde yeniden biçimlendirilmek istendiği gözden kaçmamaktadır.

Ama bu konuya değinmeden önce, Atina'nın Topluluğa üyeliğinin, Topluluk emekçilerine olduğu gibi, bizzat Yunan halkı, hatta bölge halkları yönünde neden olacağı olumsuz etkilere göz atmakta yarar var.

Yunanistan'ın, sermaye yanlısı Giscard d'Estaing yönetiminin yoğun çabalarıyla gerçekleşen AET üyeliği aslında, Topluluğun İspanya ve Portekiz'i de içine alacak biçimde genişletilmesiyle ilgili planın ilk halkasını oluşturmaktadır. Dokuzların tüm çabaları bu hedefe yöneliktir.

Fransız Komünist Partisi, Yunanistan'ın Ortak Pazar'a üyeliğine başından beri karşı çıkmıştır. FKP ye göre böyle bir ortaklık salt büyük sermayenin hakim olduğu topluluk üyesi ülkelerin emekçi kitleleri için değil, bizzat topluluğa kabul edilecek ülkelerin emekçileri için de yararlı olmayacaktır. Topluluğun genişletilmesi, ayrıca, üçüncü ülkeler açısından da olumsuz sonuçlar verecektir.

Fransız Komünist Partisi organı L'Humanité gazetesinin 11 Temmuz 1979 tarihli sayısında çıkan ilginç yazısında Gérard Streiff, Yunanistan'ın AET üyeliğinin doğuracağı çeşitli sakıncaları şöyle sergilemektedir:

"AET'nin genişletilmesi Fransa için ciddi zararlara yol açacaktır. Böyle bir gelişme endüstrimizin çöküşünü hızlandıracak, üretimi dumura uğratacak, sosyal yasaları geriletecek, örtülü uluslarüstüleşme sürecini çabuklaştıracaktır.

"Oysa Giscard yönetimi Yunanistan'ın üyeliği ile ilgili görüşmeleri tümüyle gizli tutmaktadır. Atina ile yapılan anlaşma, Komünist milletvekillerinin tüm ısrarlarına karşın, açıklanmamıştır.

"Ne var ki, bu keyfi davranış, salt Fransa'ya özgü değil'dir. Yunanistan da, anlaşmanın Parlamento'da onayı sırasında, Toplulukla olan görüşmeler dosyasını açıklamaktan sarfı nazar etmiştir. Komünist ve Sosyalist milletvekilleri bu yüzden Meclisi terketmişlerdir.

Gérard Streiff, Topluluğun genişletilmesinin üyeliğe kabul edilen ülkelerin halklarına hiç bir yarar getirmeyeceğini, tam tersine bu ülkelerin ekonomilerini tümüyle çok uluslu şirketlerin vesayeti altına sokacağına dikkati çektikten sonra yazısını şöyle sürdürmektedir:

"Topluluğun genişletilmesi AET'le ticari ilişkiler içinde olan çok sayıda Akdeniz ülkesini olumsuz yönde etkileyecektir. Avrupa otoritelerinin amacı, örneğin Belgrad ve Cezayir'e karşı, Madrid, Lizbon ve Atina'ya sınırları tümüyle açmaktır. Böylece Avrupa pazarı giderek bu ülkelere bütünüyle kapatılmış olacaktır. Nitekim Haziran sonunda Bruxelles Komisyonu tarafından yayınlanan, ancak Fransız hükümetince, yine gizli tutulan bir rapor, yukarda sözü edilen hususları doğrulamaktadır.

"Yine aynı rapora göre "AET'in genişletilmesi, Kıbrıs, Malta, Cezayir, Suriye, Fas, Tunus, İsrail, Mısır, Ürdün ve Türkiye'nin Toplulukla zaten önemli olan ticaret açığını daha da artıracağı gibi, bu ülkelerin içinde bulundukları ağır ekonomik ve sosyal durumun daha da ciddi boyutlara ulaşmasına yol açacaktır. Aynı oğu, göçmen işçilerin durumunu da etkileyecektir. Rapor bu konuda şunları söylemektedir: "AET üyesi ülkeler Topluluğun iş pazarından yararlanmada önceliğe sahip olacaklardır. Bu ise, Cezayir, Fas, Tunus, Yugoslavya ve Türkiye'li işçilerin Topluluk ülkelerinde çalışabilmelerini tehlikeye düşürecektir."

Yunanistan'ın AET'e üyeliğinin ortaya çıkaracağı sorunlar, özellikle Türkiye açısından sadece yukarda sözü edilenlerle bitmemektedir.

Atina AET üyeliği ile artık Tokyo zirvesinde oluşan ABD, Avrupa ve Japonya sacayağının dümensuyundadır. Bu, Atina'nın dış politikasını önemli ölçüde etkileyecektir. Bu yüzden Atina'nın bundan böyle izleyeceği politikaya, salt Yunan politikası olarak değil, tüm AET ve Tokyo zirvesi politikası olarak bakmak gerekmektedir. Yunanistan'la Kıbrıs ve Ege'de yaşamsal önemde sorunları olan Türkiye, artık bu olguyu hesaba katmak zorundadır.

ABD petrol bunalımı bahanesiyle üretici ülkeler yönünde baskılarını artırma yolundadır. Bu amaçla 110 bin kişilik bir vurucu güç oluşturulması hazırlığındadır. İsrail - Mısır ve ABD'nin AET'li yandaşları Washington'un Yakın ve Ortadoğu politikasında çok daha aktif roller yüklenmiş görünmektedirler. Buna bağlı olarak NATO'nun Avrupa ve Avrupa'nın Güney Doğu kanadındaki varlığının güçlendirilmesi de sözkonusudur. Yakın ve Orta Doğu'nun baskı altında tutulmasında "batması mümkün olmayan uçak gemisi" olma niteliğiyle Kıbrıs, yukarda özetlenen nedenlerle, ABD ve NATO için, yeniden önem kazanmış ve gündeme getirilmiştir.

Bir süre önce Hürriyet gazetesinin Kıbrıs özel muhabiri, Ada'daki İngiliz üslerinde alışılmadık ölçüde hummalı çalışmalardan söz etmiştir. Muhabire göre ABD müdahale gücünün bu üslere yerleştirilmesi olasılığı mevcuttur. Bu konuda çok daha önemli bir kanıt, Kıbrıs Rum yönetiminin, Toplumlararası görüşmeleri beklenmedik bir biçimde yokuşa sürerek çıkmaza sokması ve hemen ardından Amerika'nın Sesi Radyosunun Kıbrıs'la ilgili yeni bir AET planının devreye gireceğinden söz etmesidir. Bütün bu gelişmeler ABD ve AET'in Kıbrıs'da natosal bir çözüm için yeniden kolları sıvadıklarının şaşmaz işareti olarak görünmektedir.

Ankara'nın eli kolu bağlı Odyseus'ünün bu komployu boşa çıkarmaya gücü yetecek midir? Kuşkusuz, hem tümüyle Batı kartını oynamak hem de Batı'nın hazırladığı tuzaklara karşı çıkmak kolay değil. Ama bütün bunlara rağmen yine de bu ürkünç komploya karşı çıkmak mümkündür. Yeter ki, Kıbrıs'ın bağımsızlığından, bağlantısızlığından, üslerden arındırmışlığından yana olan ülkelerle birlikte hareket edilebilsin.

ABD, geçici hükümeti tanımaya hazırlanıyor

SOMOZA'NIN 48 SAAT İÇİNDE ÜLKEYİ TERKİ BEKLENİYOR

● NİKARAGUA TOPRAKLARINDA 18 KİŞİLİK GEÇİCİ HÜKÜMET KURULDU

Dış Haberler Servisi — Nikaragua'da diktatör Somoza'nın 48 saat içinde ülkeyi terketmesi beklenirken, çarpışmaların Managua ve Masaya kentlerinde yoğunlaştığı bildirildi. Masaya'da Ulusal Muhafızların kenti terketmeleri yolundaki çağrıları yanıtlamayan halkın yoğun bir savaşa hazırlandığı bildiriliyor. Gözlemciler, napalm bombalarının kullanılabileceğini ve Panama üzerinden Nikaragua'ya gelen bir yeşil bereli ekibinin de son anda Somoza'yı kurtarma işleminde kullanılabileceğini belirtiyorlar.

Bu arada Nikaragua'da kurtarılan tüm kentleri yönetmek üzere 18 kişilik bir başka geçici hükümet kuruldu. Önceki hükümet üyelerinin de Kosta Rika'dan ülkeye geri döndükleri haber verildi.

Öte yandan geçici hükümetin iki üyesi «New York Times» gazetesinde yayınlanan demeçlerinde, ABD'nin bu hükümeti tanımaya hazır olduğunu bildirdiler.

Hükümetin Başkanı Sergio Ramirez Mercado, «ABD ile geçici hükümet arasında artık hiç bir anlaşmazlık noktası olduğunu sanmıyorum» dedi.

Geçici hükümetin Dışişleri Bakanı Rahip Miguel Escoto ise, Amerikan temsilcisi William Bowdler'in, hükümet temsilcilerine «siz Nikaragua hükümetisiniz» dediğini bildirdi.

Hükümet Başkanı Ramirez, demecinde, Bowbler'in, hükümete muhafazakârların katılması yolunda Amerikan isteğini dile getirmediğini belirtti.

Venezüela'nın başkenti Caracas'taki Nikaragua Halkı ile Dayanışma Konferansı bir çağrı ve bir eylem programının onaylanmasıyla sona erdi. Bilindiği gibi bu konferansta Türkiye'yi Barış Derneği Y. Mimar Halis Aydıntaşbaş temsil ediyordu.

SOVYETLER, ASKERİ MANEVRALARA BATILI GÖZLEMCİLERİ DAVET ETTİ

Dış Haberler Servisi — Sovyetler Birliği, ay sonunda Baltık Denizi bölgesinde yapılacak olan bir askeri manevrayı izlemek üzere Helsinki Nihai Senedi'ne imza koyan ülkelerin tümünden askeri görevli davet etti. İngiltere ve ABD'nin çağrıya henüz yanıt vermedikleri kaydediliyor. Gözlemciler, Sovyetler Birliği'nin bu tutumunun Helsinki Nihai Senedi'nde yer alan bir hükme uygun bir davranış olduğunu, bütün ülkelerin de aynı doğrultuda davranmaları gerektiğini belirtiyorlar.

bir dakika

VİYANA'daki SALT görüşmeleri sırasında Carter'ın "gorilleri" Bayan Carter'ı gezdiren Avusturya Tarım Bakanı Halden'i gazeteci sanıp dövmeye kalkmışlar. Bakan, Viyana'nın bir ABD sömürgesi olmadığını göstermek için, üzerine çullanan gorillere sert bir biçimde karşılık vermiş. Sonra da, bir başkan eşini gezdiren koruma polislerinin, konuk oldukları ülkenin bakanlarını tanımamalarından duyduğu şaşkınlığı açıklamış.

Portekiz'de bir cezaevinde isyan çıktı

Coimbre, (A.A.) — Portekiz'in merkezindeki Coimbre kentinde merkez cezaevinde tutuklular ayaklanarak binayı ateşe verdiler. Bu arada ayaklananlardan iki kişi cezaevi gardiyanlarınca öldürüldü.

Cezaevinde tutuklu bulunanlardan birinin kendini asmasından sonra çıkan ayaklanma sırasında, isyancılar, itfaiyecilerin yangını söndürmesini engellemek istediler.

Yangında cezaevi hücrelerinin % 90'ının tahrip olduğu ve tutukluların tümünün diğer cezaevlerine taşındığı, bu arada kaçan olmadığı açıklandı.

Hindistan'da hükümet bunalımı doğabilir

Yeni Delhi (ANKA) — Hindistan'da Başbakan Morarji Desai'nin istifasının ardından, Janata koalisyonu içinde birleşen siyasi partilerin hükümeti kuracak yeni bir lider üzerinde anlaşmalarının güç olacağı bildiriliyor.

Hindistan Devlet Başkanı Sanjiva Reddy'ni 1982 yılında yapılması gereken seçimleri erken bir tarihe alabileceği belirtiliyor. Hindistan Devlet Başkanının Başbakanlık görevini tekrar Desai'ye vermeye niyetli olmadığı öne sürülüyor.

Devlet Başkanı Reddy'nin danışmanları, yeni hükümet kurma görevinin mecliste 76 üyesi bulunan ulusal kongre partisine verilmesini istiyorlar. Bu arada Başbakanlık için diğer bir adayın ise Charan Singh olduğu belirtiliyor.

Hindistan basını ise Morarji Desai'nin Janata Partisi Başkanlığı görevini şu andaki Başbakan Yardımcısı ve Savunma Bakanı Jagjivan Ram'a devretmesinin en olumlu gelişme olacağını söylüyor. Basın, Jagjivan Ram'ın başbakanlık için en iyi aday olduğunda da birleşiyor.

CARTER'IN YENİ ENERJİ POLİTİKASI CUMHURİYETÇİ PARTİYİ DE MEMNUN ETTİ

Dış Haberler Servisi — ABD Başkanı Carter'ın enerji konusunda beklenen konuşması, Senato ve Temsilciler Meclisi'nde Cumhuriyetçi Parti tarafından memnunlukla karşılandı. 1990'a dek petrol ihracatını yüzde 50 kısmak, sentetik yakıt üretimine ağırlık vermek, güneş enerjisine başvurmak, elektrik üretiminde petrol kullanımına son vermek, toplu taşımacılığa ağırlık vermek biçimindeki yeni planın her iki parlamentoda da çoğunluğun oyunu alacağı kaydediliyor.

BAYAN THATCHER KAMU FABRİKALARINI KAPATMAYA BAŞLADI

Dış Haberler Servisi — İngiltere'nin yeni Başbakanı Muhafazakar Parti Başkanı Bayan Thatcher, kamu fabrikalarını kapatmaya başladı. İlk etapta Kuzey Galler'de bulunan Devlet Çelik Şirketi'nin bir fabrikası kapatıldı ve 6 bin 300 işçi sokağa atıldı. Muhafazakar Parti hükümetinin yakın bir gelecekte Northhampton'daki bir başka çelik fabrikasını kapatarak 5 bin çelik işçisi-

GANA'DA NELER OLUYOR?..

● GANA 1978 YILINDA IMF'DEN 100 MİLYON DOLAR BORÇ ALMIŞTI, FAKAT BU, ÜLKE EKONOMİSİNİ KURTARAMADI VE 7 YIL İÇİNDE 3. ASKERİ DARBEYE YOLAÇTI

● RAWLİNG, "ÜLKENİN EKONOMİSİ ÇİRKİN DOLAPLAR ÇEVİREN YABANCILARIN ELİNDEYDİ" DİYOR

● Gana Devrim Konseyi Başkanı Rawlings

Gana'da bu yılın Mayıs ayında hava kuvvetlerinden 7 görevli askeri mahkemede yargılandılar. En kıdemlileri, uçuş teğmeni Jerry Rawlings'ti. Savcı bu 7 askeri, «ülke yönetiminde bulunan silahlı kuvvetleri şiddet yoluyla değiştirmek için askerleri ayaklanmaya zorlamakla» suçladı. Akra'da yayınlanan Daily Graphic gazetesinin yazdığına göre Rawlings ve arkadaşları özellikle yüksek rütbeli subayların yolsuzluk yaptığına inanıyor ve «temizliğin ancak Etiyopya tipi bir yolla gerçekleşeceğini» söylüyorlardı. (Daha sonra, «Etiyopya tipi» ile kastedilen şeyin Etiyopya ordusunda yapılan değişiklikler olduğu açıklandı.) 4 Haziran'da Rawlings ve arkadaşları yeni bir darbe düzenlediler ve bu kez başarılı oldular. Bir devrim konseyi kuruldu. Konseyde iki er ve bir çavuşun bulunması özellikle ilgi çekti. Yeni yönetim, sivil yönetime geçmek üzere 18 Haziran'da yapılacak seçimlerin zamanında tamamlanacağına söz verdi. Sözünü de tuttu. 18 Haziran'da yapılan seçimleri az farkla da olsa Ulusal Halk Partisi kazandı. Ulusal Halk Partisi'ni Kwame Nkrumah'ın izleyicileri oluşturuyor.

NKRUMAH KİMDİR?

Nkrumah Gana'nın eski başkanlarından biridir. Kendisi Nasır'a benzetiliyor. Gana'da sosyalizmi kurmaya çalışmıştı. Senegal Devlet Başkanı Singor'un «Afrika sosyalizmi» konusundaki görüşlerini sert bir şekilde eleştirmiş ve bilimsel sosyalizmin değişmez olduğunu savunmuştu. Nkrumah ülkelerin özgül koşullarına göre sosyalizme varacaklarını ve Afrika insanı ile bilimsel sosyalizm arasında hiç bir çelişki olmadığını, Singor'un görüşlerinin karşısına çıkardı. Bilimsel sosyalizmi ısrarla savunmasına karşın «proletarya diktatörlüğüne» karşıydı. Sonuçta parti işçi sınıfından koptu ve bir darbeyle Nkrumah devrildi.

DARBE ÖNCESİ GANA

Gana'nın özellikle 1975 yılından itibaren ekonomik bunalımın içine sürüklendiğini görüyoruz. 1975 yılında üretim yüzde 5 oranında düşmeye ve enflasyon hızla artmaya başladı. 1977-78 yılı bütçesi 2 milyar cedilik açık verdi. Bu bir önceki sene hükümetin yaptığı harcamalara eşitti. Enflasyon yüzde 150'ye ulaştı. Ülkenin en önemli dışsatım ürünü kakao üretimi 1960 yılında 400 bin ton iken 1977 yılında 263 bin tona düştü. Döviz sıkıntısı yüzünden birçok fabrika üretim dışı kaldı. Yaşam koşullarının sürekli ağırlaşması karşısında 70 bin işçi geçen Mayıs ayında greve çıktılar. Ve 1978 yılında, Rawlings'in devirdiği General Akuffo iktidara geldi. Akuffo bazı ekonomik reformlar düzenledi ve bütçe harcamalarını kesti. Gana, IMF'den 100 milyon dolar borç aldı. Fakat bunların hiçbirisi ülkenin ekonomisini kurtarmaya yetmedi. İşçi sınıfı sürekli artan fiyatlar ve ağırlaşan yaşam koşulları karşısında grevleri sürdürüp hükümeti uyardı. Sonuçta Rawlings bir darbeyle iktidarı ele geçirdi. Bu darbe, 7 yıl içinde Gana'da gerçekleştirilen üçüncü darbe oluyor.

ÜLKENİN ŞİMDİKİ DIŞ POLİTİKASI

Rawlings ülke ekonomisi konusunda şunları söylüyor: «Gana'nın tüm ekonomisi çirkin dolaplar çeviren yabancıların elindedir.» Rawlings Hükümetinin bu konuda bazı önlemler alması bekleniyor. Devrim Konseyi, Gana'nın bundan böyle dış politikasını Afrika Birliği Örgütü ve Birleşmiş Milletler kararlarına göre çizeceğini açıkladı. Bu, gözlemciler tarafından önemli bir gelişme olarak değerlendirildi. Gana, Rodezya ile ticaret yapan az sayıdaki Afrika ülkesinden biriydi.

Devrim Konseyi tüm partilerle yapılan görüşmeler sonucunda, sivil yönetime geçişin 1 Kasım'da yapılacağını açıkladı.

Dünya turu

● AFGANİSTAN Devlet Başkanı Nur Muhammed Taraki, Küba'da Eylül ayında yapılacak Bağlantısız Ülkeler Altıncı Zirve Toplantısına çağrıldı.

● AVRUPA Parlamentosu başkanlığına en kuvvetli adayın, Fransa eski Sağlık Bakanı bayan Simone Veil olduğu bildiriliyor.

● PİERRE Wener başkanlığındaki yeni Lüksemburg Hükümeti açıklandı. 11 kişilik yeni hükümette, 6 Hıristiyan Demokrat ve 5 Liberal bulunuyor.

● BİR uçağın arızalanarak Namibya ve Angola arasındaki Katango nehrinde giden bir geminin üzerine düşmesi sonucu dokuz kişi yaralandı.

● TANZANYA'nın batısındaki Lugezi'de bir otobüsün

SANAT... EDEBİYAT... KÜLTÜR...

«Bir Liranın İki Günü» çocuk romanıyla Yunus Nadi Yarışması Ödülü'nü alan İSMAİL UYAROĞLU ile bir konuşma...

1979'un Uluslararası Çocuk Yılı olması nedeniyle yazın alanında yarışmaların birçoğu, çocuk yazını dallarına ayrılmıştı. «Cumhuriyet Gazetesi Yunus Nadi Çocuk Romanı Yarışması» geçtiğimiz günlerde sonuçlandı. Yarışmanın büyük ödülünü Ozan İsmail Uyaroğlu kazandı. Bundan önce de birçok yarışmada başarı kazanan yazarın «Bir Liranın İki Günü» ilk çocuk romanı.

«... Geniş işçi, köylü, emekçi yığınlarına ve onların çocuklarına kitap hâlâ Kaf Dağı kadar uzak.» diyen Uyaroğlu ile yaptığımız söyleşiyi sunuyoruz.

Konuşan: ÖZGÜL ERTEN

● İsmail Uyaroğlu

«Geniş işçi, köylü, emekçi yığınlarına ve onların çocuklarına kitap hâlâ kaf dağı kadar uzak»

Ö. Erten: Ödül alan kitabınız «Bir Liranın İki Günü»nün kısa öyküsünü anlatır mısınız?

İ. Uyaroğlu — Bir işçinin eline geçen bir liranın iki gün boyunca gördükleri, yaşadıkları biçiminde özetleyebiliriz romanın konusunu. Bu lira, roman boyunca, iki günlüğüne ellerinde kaldığı bir işçi ailesinin sorunlarına, yaşayışlarına tanıklık ediyor. Bu arada en çok da ailenin çocuğu Ökkeş'le birlikte olu yor. Onunla okula gidiyor, geliyor. Bu gidiş gelişlerde Ökkeş'le birlikte değişik olaylar yaşıyor. Okul yaşantısını tanıyor. Ve sonunda, çok sevdiği bu çocuktan bir alışveriş sırasında ayrılmak zorunda kalıyor. Kısaca konusu bu romanın. Öyle, özellikle çocuk romanlarında görülen «giriş, gelişme, düğüm, çözüm» gibi klasik bir yapısı yok öykünün. Olayın ağırlık kazandığı bir anlatım değil de değişik izlenimlerin, tanıklıkların iç içe örüldüğü bir anlatım biçimi var.

Ö. Erten: Çocuk Yazını bugün ülkemizde nasıl bir ortamda gelişmekte?

İ. Uyaroğlu — Bugün ülkemizde çocuk yazınının gösterdiği gelişme gerçekten sevindirici. Ancak bu gelişme, hemen her alanda olduğu gibi, düzensiz ve başıbozuk oluyor. Öyle olunca bir sürü olumlu şeyin yanında, bir sürü de olumsuz, çarpık şeyler yapılıyor. Bu, temelde tal kapitalizmin karakterinden ileri geliyor. Amaç kâr olunca, yanlışmış, zararlıymış, hiç umursanmıyor. Deyim yerindeyse «hap, yap, para kapa» anlayışıyla yayınlanmış, ne içeriğine ne baskısına özen gösterilmiş, sorumsuzluk örneği «kaptıkaçtı» kitaplar, mantar gibi bitiveriyor. Bunun yanında, konunun bilimsel temeli de hâlâ oluşturulmuş değil. Çocuk yazını, aslında öbür yazın türlerine göre birdaha bilimsel bir iş. Pedagojik, psikolojik, eğitsel yönden teorik bir altyapısının olması gerekiyor. Oysa bu konuda araştırmalar, incelemeler ülkemizde yok denecek kadar az. Düşünün, bugün çocuk kitapları hâlâ yaş grubuna göre bir sınıflama yapılmadan yayınlanıyor. Aynı kitap 7 yaşındaki çocuğa da veriliyor, 14 yaşındaki çocuğa da.

Ö. Erten: Yazında amacınız nedir? Bu çabanız içinde çocuk yazınına verdiğiniz yer?

İ. Uyaroğlu — Ben aslında şiirle başladım yazmaya, hâlâ da şiir yazıyorum. Çocuk yazınıyla ilişkim sonradan başladı. Ve gene şiirle başladı. Bir süre çocuk şiiri yazdım. Ama şiir çalışmalarım içinde açılmış küçük bir parantez olarak bakıyorum ben onlara. Bu çocuk romanına da öyle. Asıl amacım şiirde bir yere varabilmek.

Ö. Erten: Neden şiir?

İ. Uyaroğlu — Belki yüzlerce küçük ve büyük neden den. Ama hiç birini düşünmedim bunların. Âşık olurken, severken nasıl düşünmezse insan.

Ö. Erten — Yazıdaki gelişimler toplumu etkiliyor mu? Ya da tersi söylenebilir mi? Toplumdaki değişimler Türk yazınını etkiliyor mu?

İ. Uyaroğlu — Kaçınılmaz olarak. Biliyorsunuz, diyalektik bir bağ var bu ikisinin arasında. Yalnız bu etkileşimlerden ikincisi, birincisinden daha belirgin ve daha çabuk görülüyor. Son on yılda, şiirde olsun, öyküde, romanda olsun görülen gelişmeler, toplumsal değişimin yazına olan etkisini açıkça ortaya koyuyor.

Ö. Erten: Peki yazının, bu arada çocuk yazınının kitlelerle ilişkisi yeterli mi size?

İ. Uyaroğlu — Bugün genel olarak kitaplar, özel olarak çocuk kitapları, ancak belli bir kesime ulaşabiliyor. Burjuva, küçük burjuva kesime ve onların çocuklarına. Küçük burjuvanın da entellektüel, aydın, bürokrat kesimine. Geniş işçi, köylü, emekçi yığınlarına ve onların çocuklarına, kitap, hâlâ kaf dağı kadar uzak. Türlü nedenleri var bunun, ama en başta gelen neden kitapların pahalı oluşu. Hattâ ondan da önce, hızla artan hayat pahalılığı yüzünden kültürel etkinliğe, bu arada kitaba ayıracak paranın kalmayışı. Şimdi soruyorum size, bu durumda yazının, çocuk yazınının kitlelerle ilişkisi yeterli olabilir mi?

Ölümünün 75. yılında ANTON ÇEHOV

23 Ocak 1860 günü Azak Denizi'nin liman kentlerinden Taganrog'da doğan Çehov altı çocuklu bir bakkal ailesinin çocuğudur. İlk öykülerini «Kekeme» adlı okul dergisinde yazdı. Daha sonra Moskova'ya giderek Tıp öğrenimi yapmaya başladı. Antona Çehonte takma adıyla öyküler yazdı. Bunlar para kazanmak için yazdığı şeylerdi genellikle. 1884 yılında öğrenimini bitirdiğinde bu yazdığı sıradan şeylerle de olsa belli bir ün sağlamıştı. Kendi asıl adıyla yayınladığı ilk öyküsü ise «Yeni Zamanlar» adlı dergide yayınlanan «Agafya»dır (1883). Bundan sonra ise asıl büyüklüğünü kanıtlayan öykü ve oyunlarını yazmaya ve yayınlamaya başladı.

Anton Çehov'un yapıtlarının en büyük özelliği yaşadığı dönemin Rus insanının yaşamını tüm günlük ilişkileriyle ayrıntılı olarak anlatmasıdır. Gerek öykülerinde, gerekse oyunlarında kendine özgü bir ince alay vardır.

Sovyet öncesi Rus Edebiyatının en büyük ustalarından olan Çehov'un ölümünün (15 Temmuz 1904) 75. yıldönümünde saygıyla anıyoruz.

Ve 75 yıl önce doğan PABLO NERUDA

Anton Çehov yaşamından ayrılırken 1904 yılının 15 Temmuzunda «Benim Hayatım, bütün hayatlardan oluşmuş bir hayattır... Bir şair hayatıdır» diyen, Pablo Neruda özgürlük kıtası Güney Amerika'da gözlerini hayata açalı 3 gün oluyordu. Yaşadığımız çağda Güney Amerika'nın sesi olabilen büyük ozan çok sevdiği ülkesini, Şili'nin ormanlarını anlatır ve «işte bu dünyadan, bu sessizlikten çıktım yola ben... Dünya için şarkılar söylemeğe» der tanrılar «kutuptan çağlayanlar gibi dökülen yağmurlarını» izlediği güzellim ülkesini.

1917-1920 arasında «Neftali Reyes» imzasıyla yazdığı ilk yazı ve şiirleri ilk şiir kitabı «Akşam Alacası» izler. 1925-27'lerde tümüyle edebiyat çalışmaları yapan Neruda «Yeryüzünde Konaklama» ve «Yaşadığımı İtiraf Ediyorum»u yayımlar. Daha sonra Federico Garcia Lorca ile ilk dostluk ilmiklerinin atıldığı yıllar ve «Şiirin Yedi Atlısı»nı, dünya görüşünü değiştirecek ölçüde etkisi altında kaldığı İspanya iç savaşı ve Lorca'nın öldürülmesinden sonra «Ölen Savaşçıların Anılarına Şarkı»yı yazıyor Neruda.

10 Temmuz Salı günü Sanat Sayfamızda «Türkiye'de Geçiş Dönemi Kültürü» üzerine Hilmi Yavuz'la bir söyleşi yaptık. Oldukça önemli bir sorunun tartışıldığı konuşmaya yankılar geldi. Yazar Cavit Tuncer'in bu konuya ilişkin yazısını sunuyoruz.

«Hilmi Yavuz'la bir söyleşi» üzerine...

● Cavit TUNCER

«Türkiye'de «Geçiş Dönemi Kültürü» üzerine Hilmi Yavuz'la Bir Söyleşi»yi okuduktan sonra, suya «bulanıktır» diyebilmek için onu bulandırmaya çabalamanın tipik bir örneğine tanık olduk. Özetle şunları söylüyor Hilmi Yavuz: «Kapitalizmin Türkiye'ye özgü koşullarında işçi sınıfının kültürü oluşmamış, bu kültürü temellendirme doğrultusunda gerek teorik, gerekse pratik hiçbir çaba gösterilmemiştir. Günümüz Türkiye'sinde, «lumpen kültür» ve burjuva kültürü olmak üzere başlıca iki kültürden söz edilebilir. İşçi sınıfının kendi kültüründen yoksun oluşu, bu iki kültürden birine kayma tehlikesi yaratmıştır. Bunun örnekleri ise şimdiden görülmektedir.»

Hilmi Yavuz'un bu değerlendirilmesi, toplumumuzun nesnel tarihsel gelişme sürecinin gerçeklerine uymuyor.

Çağımızda kültür, iki temel dünya görüşünün -sosyalizmin ve kapitalizmin- ışığında anlamını ve içeriğini bulur. Kültür, uzlaşmaz sınıfların yeraldığı bir toplumda, yani günümüzün kapitalist toplumunda egemen sınıfların tekelindedir. Her ulusal kültür içinde egemen sınıfların kültürü ağır basar. Ancak, uzlaşmaz sınıfların varlığının da açıkça ortaya koyduğu gibi, ulusal kültür de uzlaşmaz öğelerden oluşmaktadır. Bir ulusal kültür içinde varolan demokratik ve sosyalist öğeler, demokrasi ve sosyalizm güçlerinin etkinleşmesi ölçüsünde belirginlik kazanır. Hele, toplumsal gelişmenin yönlendirilmesinde işçi sınıfının ve demokrasi güçlerinin ağır bastığı bir süreç gözlemleniyorsa, hangi toplum sözkonusu olursa olsun, orada işçi sınıfının kültürünün oluşmadığı, bu alanda ciddi teorik ve pratik çalışmaların yapılmadığı öne sürülemez.

Kültür yalnızca ulusal çerçevede ele alınırsa, büyük yanılgılara sürüklenmek kaçınılmazdır. Şurası bir gerçektir ki, yüzyılımızda yetkin bir sosyalist kültür oluşmuştur. Bu kültür, kapitalist toplum çerçevesinde bile burjuva köleliğinden kendini kurtarabilmiş, gerçekten ilerici ve bütünüyle devrimci olan sınıfın kültürüyle kaynaşabilmiştir. Yani, işçi sınıfının ideolojisinde ulusal kültür ile uluslararası kültür sarmaşıp bütünleşmiştir. Evrensel boyutlarıyla sosyalist kültür, her ülkenin işçi sınıfının ulusal kültürünü geliştirip zenginleştirmesinin engin kaynağıdır.

Hiç abartmadan söyleyebiliriz ki, son on yılın özellikle ikinci yarısında, Türkiye işçi sınıfı hareketinin ideolojik ve politik düzeylerde olağanüstü boyutlar kazandığı ve demokrasi güçlerinin kesin bir tırmanış halinde olduğu gözlemlenmektedir. Toplumumuzun bugün içinde bulunduğu gelişme aşamasında, başını işçi sınıfının çektiği demokrasi güçleri hâkim damgasını vurmuştur. Özellikle 1976'nın 1 Mayıs'ından sonra, ülkemizdeki demokrasi ve toplumsal ilerleme savaşımında işçi sınıfının politik öncü güç olduğunu kanıtladığı gerçeğini, yakın bir geçmişe kadar bu konudaki kuşkularını giderememeyen aydınların da kabul etmek zorunda kaldıkları bilinmektedir.

Toplumumuzda en doğru, en demokratik istemler, toplumsal ilerlemenin en yaşamsal sorunları işçi sınıfımızın belgelerinde dile getiriyor. 15-16 Haziranlar, DGM direnişleri, MESS grevleri ve 1 Mayıslar bunun en canlı kanıtlarıdır.

Bunun yanısıra ülkemizde, özellikle son yıllarda işçi sınıfının konumundan kaynaklanan canlı bir yayın faaliyetinin kültür yaşamımızın her alanına yöneldiği nasıl görmezlikten gelinebilir? Sevinerek belirtmek gerekir ki, böylesi yayınlara ilgi en çok işçi sınıfından gelmiştir.

Böylesine canlı, böylesine hareketli ve her önemli politik olayda ağırlığını duyuran bir sınıfı kültürden yoksun kılarak «boşluk»ta bırakmak ve ne idüğü belirsiz bir «lumpen kültür» ile burjuva arasında sıkıştırmak, haksızlıkların en büyüğüdür.

HABERLER...

İDGSA tarafından 13-25 Ekim tarihlerinde gerçekleştirilecek 2. Sanat Bayramı-İstanbul Sanat Bayramı 1979'un belgisi, «Eğitim, Eğitim, Eğitim» olarak saptandı

13-25 Ekim 1979 tarihleri arasında İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi tarafından gerçekleştirilecek olan «İstanbul Sanat Bayramı 1979»un amacı ve belgisi, 13 Temmuz Salı günü Akademi binasında yapılan basın toplantısında açıklandı.

İDGSA Başkanı Prof. Orhan Şahinler yaptığı açıklamada «İstanbul Sanat Bayramı 1979'u bir azınlığın izlediği dar ve sınırlı bir seçkinler şenliği olmaktan çıkarmak ve bu etkinlikleri büyük halk yığınlarıyla paylaşmaktır...» diyerek şenliği boyutlandırıyor ve «Sanat Bayramı'ndaki etkinliklerin eğitim sorunu üzerinde yoğunlaştırdıklarını» belirterek «bu yılki Sanat Bayramı'nın sloganının «eğitim, eğitim, eğitim» olduğunu açıklıyordu.»

İstanbul Sanat Bayramı 1979'un etkinlikleri kısaca şöyle özetleniyor:

● «Türkiye'de Sanat Eğitimi» konusunda uluslararası bir sempozyum. Sempozyuma uluslararası üne sahip yazar ve sanatçılar da bildiri sunacaklar. Sempozyum sonuçları değerlendirilecek ve yaygınlaştırılacak.

● 60 sergiyi kapsayan, geniş bir sergi örgütlemesi. Yarışmalı, gezici sergiler, açıkhava sergileri gibi değişik çabalarla İstanbul ve çevresinde, geniş halk yığınlarına sunulacak. Bu konuda Boğazlar ve Marmara Bölgesi Belediyeler Birliği'nin büyük katkılarıyla sergilerin durağanlığı aşılacak ve çevrede galeri, sergi dolaşmayan geniş yığınlara bir ölçüde de olsa ulaşılma çabası gösterilecek.

● Kent mekânlarının canlandırılması konusunda Güzel sanatlar parkı kurma çabalarına yoğunluk kazandırılacak.

● Görsel Sanat gösterilerinin yanısıra konser, tiyatro gibi gösteriler de sunulacak.

KISA...KISA...

● I. Van Turizm ve Kültür Festivali 16 Temmuz Pazartesi günü çeşitli folklör ve sanat etkinlikleriyle başladı, 20 Temmuz'a dek sürecek.

● İlerici Kadınların girişimiyle Uluslararası Çocuk Yılı nedeniyle «Barış - Dostluk - Dayanışma Gecesi» düzenlendi. Bir çok sanatçının katılacağı gece 19 Temmuz Perşembe saat 20.00'de İstanbul Açıkhava Tiyatrosunda yapılacak.

● Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampusu Çalışanları Biriktirme ve Yardımlaşma Sandığı'nın, faşistlerce öldürülen Doç. Dr. Bedrettin Cömert anısına düzenlediği Fotoğraf Yarışması sonuçlandı.

Sanat Ödülü Serpil Altıgan'a verildi. Başarı ödüllerini: Mehmet Demirkol, Ali Ay, Hüsnü Gürsel, Cemal Sobutay aldılar.

● Bulgaristan'ın Georgi Dimitrof barış ödülünü Kolombiyalı yazar Gabriel Garcia Marquez aldı. Ödül bir madalya, diploma ve 5 milyon dolardan oluşuyor. 16 Haziran 1978 tarihinde Meksika'nın Mexico City kentinde düzenlenen bir törenle, Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Başkanı Todor Jivkov ödülü Marquez'e verdi. Jivkov, törende yaptığı konuşmada Garcia Marquez'in barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme savaşımında yaptığı önemli katkılardan ötürü ödüllendirildiğini açıkladı. Jivkov, ayrıca Kolombiyalı romancının Küba Devrimi'nin savunulmasına, Latin Amerika'nın kurtuluş savaşımına ve Angola halkının bağımsızlık savaşımına yaptığı önemli katkıları ülkesinin takdirle karşıladığını belirtti. Marquez de, yaptığı açıklamada Dimitrof ödülünü kazanmaktan gurur duyduğunu ve ödülü kurtuluş savaşı veren tüm Latin Amerika halkları adına aldığını söyledi. Marquez para ödülünü Latin Amerika insan hakları savunucularına hibe edeceğini sözlerine ekledi.

Georgi Dimitrof Barış Ödülü 1949 yılından bu yana dağıtılmakta. Geçtiğimiz yıllarda ödül Leonid Brejnev, Şili Başkanı Salvador Allende'nin anısına eşine, Uruguay Komünist Partisi Genel Sekreteri Rodney Arismendi'ye verilmişti.

S. Gersberg
SOSYALİST TOPLUMDA YARATICI-YARIŞMA
168 sayfa 30 lira
KONUK YAYINLARI — POSTA KUTUSU 149 İSTANBUL
TEMEL DAĞITIM HİMAYE-İ ETFAL SOK. ORHANBEY İŞHANI NO 6 KAT 1 DA 1 CAĞALOĞLU İST.

İZLEYECEKLERİMİZ...

Uluslararası 7. İstanbul Festivali sona ererken İstanbul'da sergi, sinema, tiyatro, konser türü etkinlikler de Temmuz ortasında hızını yitirdi.

TİYATRO

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları'nın 1978 / 79 sezonu Yaz Oyunları programı belli oldu. Oyunlar Rumelihisarı'nda gerçekleştirilecek.

Rumelihisarı'nda oyun sunma geleneğini ilk kez 1961 yılında «Hamlet» oyunu ile Muhsin Ertuğrul başlatmıştı. Çoğu kez kapalı tiyatroların koşullarına uygun dekor, kostüm, ışık koşullarıyla, olduğu gibi Rumelihisarı'nın tarihi yapı içindeki açık hava sahnesine aktarılan oyunlar doğal olarak istenen sonucu doğurmadı.

Bu yıl İstanbul Şehir Tiyatroları'nca Rumelihisarı koşullarına uygun hazırlanan ve İstanbul Festivali içinde de yeralan «Kanlı Düğün» yaz oyunlarının ilk gösterisi olacak. Ondan sonra yeralacak oyunlar, kış döneminde kapalı sahnelerde izlediklerimizin Rumelihisarı'nda yinelenmesi niteliğinde olacak.

● «Kanlı Düğün»den bir görüntü. Emel Mesci Kuray-Rıdvan Çelebi.

● 17 Temmuz Salı — Bu akşam saat 21.30'da Rumelihisarı'nda oynanacak olan «Kanlı Düğün», 22 Temmuz Pazar akşamına dek her gece aynı saatte sürecek.
● 24 Temmuz Salı — «Ayak Bacak Fabrikası».
● 31 Temmuz Salı akşamı — «Atmasyonya Berberi».
● 7 Ağustos Salı akşamı da «Sersem Kocanın Kurnaz Karısı» başlayacak ve her oyun 6 gece üst üste sahnelenecek.

Bu akşam saat 21.30'da Rumelihisarı'nda yeralacak «Kanlı Düğün» devrimci ozan F. Garcia Lorca'nın bir oyunu. Dilimize Turan Oflazoğlu çevirmiş. Oyunu yöneten Haluk Şevket. Yönetmen Yardımcısı ve müzik düzenleme: M. Engin Noyan. Koreografi: Cem Erlekin. Dekor-Giysi: Aydoğmuş. Şehir Tiyatrosu oyuncularının sarıldıkları bu oyunun yankıları olumlu.

V. Bolşakov
Gelişmiş kapitalist toplumlarda
ORTA KATMANLARIN BAŞKALDIRISI
244 sayfa 55 lira
Konuk yayınları

N e güzel, bulutlara girip çıkmak. Ne güzel, beyaz bulutların arasında süzülüp, mavi göğü seyre dalmak. Ne güzel, yemyeşil dağların üstünden geçmek. Kafkasya'nın üzerindeyiz. Uçakta, Gürcüler ve Azeriler çoğunlukta görünüyor. Arkamızda oturan, gün yanığı yüzlü iki genç adam var. Türkçe konuşmamıza kulak verip, sorular sordular bize. İlkin konukçumuzla konuştular. Bayan Vera'dan Türk ozanı olduğumu öğrenince, bana döndüler, kendilerini tanıttılar. Yüzlerinden bir sevgi rüzgârı geçti. Azeri şivesi ile:

«Ben traktör sürücüsü Ahmet, arkadaşım kamyon şoförü İbrahim. Türkiyeli yazarlara çok sevgimiz vardır.»

Doğrusu onlara, Türk yazarlarından kimleri biliyorsunuz diye sormak aklıma gelmiyordu. «Nereden bilecekler» diyordum. Traktör sürücüsü ben sormadan söyledi:

«Reşat Nuri'nin Çalıkuşu'nu, Yaşar Kemal'in İnce Memed'ini okudum, geçen yıl. Pek yahşi buldum.»

«Kitap okumayı seviyorsunuz. Zaman da ayırabiliyorsunuz. Türk yazarları adına size teşekkür ederim.» dedim.

Ülkede, okur oranının yüzde yüz olduğunu söylemişlerdi. Böylece, traktör sürücüleri roman okuyacak düzeye gelebiliyorlar demek.

Geçmişi anımsayarak, hüzünle geriye doğru baktım. Köy Enstitüleri kuruluş amaçlarına göre sürdürülseydi, bugün Türkiye'de de okuma yazma oranı yüzde yüzü bulurdu. Hakkı Tonguç'un, Rauf İnan'ın, Süleyman Edip Balkır'ın çabaları, gene de boşa gitmiş sayılmaz. Halkımızın uyanışında önemli roller oynadılar. O zaman ekilen çekirdeklerden epeyce ürün alınabildi.

Bu hüzünlü dakikalardan sonra, traktör sürücüsüne sordum:

«Kaç yıllık sürücüsünüz ve ayda kaç ruble kazanıyorsunuz? »

«On yedi yıllık sürücüyüm, şimdi 250 ruble alıyorum.»

«Para biriktirebiliyor musunuz?»

«Bazı aylar artıyor, bazı aylar ise başabaş geliyor. Benim küçük bir kitaplığım var, her ay en azından beş kitap alırım.»

«Sovyetler Birliği'nde yaşayan yazarlardan sizin üzerinizde en etkili olanı hangisi?»

«Konstantin Simonof. Benim gibi çocukluğunda savaş yılları yaşayanlar için «İnsan Asker Doğmaz»ın unutulmaz sayfaları vardır.»

Tiflis Havaalanına yaklaştığımızı söylüyor hostes. Gökyüzü o denli bei rak, o denli mavi ki, Moskova'da kalan yağmurlu günleri unutuveriyoruz hemen. Sarı tarlaların üzerinden sıcak bir titreşim geçiyor. Aşağıya doğru süzülüyoruz. Üç saatten fazla havada kaldık. Uçakta soğuk hava düzeni olmasa aşağılardaki sıcağı tenimizde duyacağız.

Hiç sarsıntı geçirmeden konuyoruz piste. Yol arkadaşlarımız traktör sürücüsü ile kamyon şoförünün ellerini sıkıyorum. Ayrılıyoruz. Uçak, yakıt aldıktan sonra Bakü'ye gidecek. Onlar, uçak merdiveninin önünde gülümseyerek bakıyorlar bize. Yirmi adım yürüdükten sonra dönüp bakıyorum. Bize sevgi ile el sallıyorlar. Terminal binasına girerken tekrar baktım, yerlerinden kıpırdamamışlar, gözlerini bizden ayırmamışlardı. Yeniden el salladık birbirimize.

TİFLİS'İN SICAK HAVASI...

Tiflis'in sıcak havası sarıyor bizi. Ceketimi çıkarıyorum. Terminalde biraz dinlenip, soğuk vişne şurubu içiyoruz. Pencereden dışarısını seyrediyorum. Birbirleri ile yanyana fakat değişik doğa parçaları görüyorum. Dağlara tırmandıkça, sertleşirmiş bu doğa. Bu doğa ile dost olmasını bilirseniz, sizi korurmuş. Size, zor zamanlarınızda en güvenli sığınak olurmuş. Gürcülerin tarihi buna tanık.

Terminal'de, Türkolog Guram Batiaşvili karşıladı bizi. Kendi otomobili ile gelmiş.

Bana yılar önce söylemişlerdi. Gürcistan denilince, korkunç güzel bir ... sıyorum şimdi. Bu eşsiz doğayı sevgada düşünmelisiniz. O sözleri anımsarada seyrede Tiflis'e yaklaşıyoruz.

Uzakta büyük yapılar, onlara varmadan önce, Kura ırmağının kıyısında, ağaçlar arasındaki eski konutların balkonlarını, pencerelerine bakıyorum. İlk dakikalardaki izlenim, bizim Bursa'yı hatırlatıyor ... düşürüyor. Evet, uzak bir benzerlik var gibi.

İberia Oteli'nin önünde duruyoruz. Galiba on iki katlı, büyük bir otel. Odamız dokuzuncu katta, bütün kent ayaklar altında. Çarşıcı doğanın ortasındaki Tiflis'i buradan dakikalarca seyre dalabilirim diyorum, kendi kendime. Yüzümü yıkadıktan sonra, dinlenmeye vakit bulamıyorum. Kapımız tıklatılıyor, açıyorum. Gerçi tanımadığım bir kişi ama, dost bir yüzü var. Karşımızdaki odadan Bayan Vera yetişiyor, tanıştırıyor bizi:

«Ünlü Gürcü ozanı Josif Noneşvili.»

Kafkasya'da iki komşu...

GÜRCİSTAN, AZERBAYCAN

ÖMER FARUK TOPRAK

Türkler ve Gürcüler yüzyıllardır kardeştirler

Sıcak Tiflis'e doğru...

Bu adı, ilk kez mi duyuyorum ben? Bir yerde okudum gibi bu ismi.

Aşağıda, restoranda bekliyecek bizi. Hemen üstümüzü değiştiriyoruz. Leningrad'da giydiğimiz kalın giysileri çıkarıp, ince giysiler giyiyoruz. Bir pantalon, bir gömlek.

Aşağıda karşılıklı oturuyoruz. Saat 15'i bulmuş. Biz, gecikmiş öğle yemeğimizi yiyoruz.

Noneşvili konuşuyor:

«Yazın ortası olduğu için ozanlar, yazarlar yazlıkta, dağlarda şimdi. Sizin geleceğinizi duyuyordum. Yarın dağdan inecekler. Şu karşıki dağın yamacında, yazlık dinlenme evleri var. Bu aylarda orada oluruz hep.»

«Biz de oraya gitsek. Dostlarımızı orada tanısak.»

«Hay hay, nasıl isterseniz. Sizleri orada günlerce konuk edebiliriz.»

«Daha önce Tiflis'i görelim. Bugün nereye gideceğiz?»

«Bugün saat 18'de Opera binasında Gürcü müziği dinleyeceğiz. Orada ünlü Gürcü folklor sanatçılarının gösterileri var.»

«İşte bu çok güzel. Eşim Gürcü olduğu için, Gürcülerin hepsi ile akraba gibiyim.»

«Buna çok sevindim. Bizleri daha iyi anlayacaksınız öyle ise.»

Noneşvili, eşimle konuşmaya dalıyor. Hele eşimin Kafkasya'daki aile ismini öğrenince, neredeyse boynumuza sarılacak. Çünkü bu isim, orada pek ünlü imiş.

Biz yemekten kalkarken, saat 17'yi geçiyordu. Tanışalı 3-4 saat olmuştu ama, Noneşvili ile yıllar yılı dostluk etmiş gibiydik artık. Bana kalırsa, bu sıcak dostluğu iki damar besliyordu. Birincisi, ikimizin de ozan oluşu, ortak yanımızdı. Sonra, Türkler ve Gürcüler, yüzyıllardır kardeştiler. Üstelik, her iki ulus da sıcak kanlı ve konuksever insanlardan oluşuyordu.

● Kafkas danslarının hareketliliği ve ritmi insanı büyülüyor...

● YARIN:

İNSAN VE DOSTLUK SEVGİSİ: BARIŞ İÇİNDE BİRLİKTE YAŞAMA İLKESİNİN TEMELİ...

tırmık

AYDIN ENGİN

Kartal kondu

İstanbul - Sakarya şeridini besleyen elektrik şebekesinin, kilit bir trafo merkezinde çalışan arkadaşlarımızdan biri anlatmıştı. Günün belli saatlerinde aşırı talep yüzünden enerji kanalları sıkışmaya başlayınca, şerit üzerinde en fazla enerji tüketen fabrikalardan bir kaçına ait enerji şalterini indiriverirlermiş. Tabii ardından fabrikanın müdürü, sorumlusu, görevlisi, patronu telefon yağdırmaya başlarmış. Bizim arkadaş ve arkadaşları telefonla yapılan «aman bizim elektrik kesildi, nedir, ne oluyor?» feryatlarını önce «bakıyoruz efendim» diye yanıtlar, bir süre sonra da «efendim sizin fabrikaya gelen enerji hatlarına kartal kondu ve kısa devre yaptırdı. Onarınca elektrik vereceğiz» deyip çıkarlarmış işin içinden. Bir süre sonra enerji talebi olağanlaşır, onlar da o fabrikanın şalterini yeniden kaldırır, enerji akışını yeniden sağlarlarmış.

O yüzden yüksek gerilimli elektrik şebekelerinde çalışan mühendislerin mesleki argosuna «kartal kondu» diye bir terim bile girmiş.

Sormuştuk, «orada bir gerçekten de kartal konduğu oluyor mu?» diye. «Evet» diye yanıtlamışlardı. Sonra da eklemişlerdi, «ancak o zaman çok ciddi bir aksama olur. Kartalın konduğu bölgedeki enerji taşıma sistemi felç bile olabilir»...

• • •

Türkiye ile Filistin halkının tek ve yasal temsilcisi FKÖ arasında «olumlu» gelişen ilişkilere geçtiğimiz cuma günü gerçek bir «kartal kondu». İki ülke arasında yıllardan beri adım adım ilerleyen, FKÖ diplomatlarının uzun ve kahredici çabalarla elde ettikleri politik kazanımlar bir anda dinamitlenme tehlikesi içine girdi. Filistin Devriminin Kartalları Örgütü'nün dört öfkeli delikanlısı kuşkusuz hiç de istemeden bu kazanımları zedeliyorlardı az daha... Gerçekçi olursak kısmen zedelendi de. Örneğin ülkemizdeki emperyalist ve siyonist güçler için önümüzdeki günlerde azgın bir FKÖ ve Filistin düşmanlığı propagandası için elverişli bir zemin oluşturuldu.

İlkin şunu vurgulayalım. Mısır Büyükelçiliğini basan dört delikanlı olabildiğine cesur, Filistin halkının acısını yüreklerinde duyan ve bu halkın uğradığı zulüm ve baskının öfkesi ile kavrulmuş dört delikanlıdır. Buna kuşkumuz yok.

Gelgör ki bu dört bilimsiz delikanlının, Filistin halkının çıkarlarını koruyalım derken, halklarına zarar verdiklerine, halklarının kurtuluş savaşımını köstekledikierine de kuşkumuz yok.

Öfkesiz bilim, gerek sınıf savaşımında, gerekse kurtuluş hareketinde mızmız yakınmalarla savaşçıların ayağına köstek olur. Doğru. Ama bilimsiz öfke de «maceracı» girişimleriyle aynı savaşıma, aynı harekete bir başka yönden köstek olur. Filistinli dört genç gerilla bu bilimsiz öfkenin dört canlı kanıtıdır.

Gelelim FKÖ'ye. Hükümetin ve özellikle İçişleri Bakanı'nın olay süresince oldukça serinkanlı davrandığını söylemek abartma değil. Telaviv kaynaklı «terör» çığlıklarına kulaklarını kapayabilmek, Mısır'ın, kendi büyükelçisini bile gözden çıkaran «hain» politikasına kanıp, «eh, günah benden gitti» dememek, 45 saatlik bir bekleyişi sürdürebilmek kesinlikle «olumlu» nottur. Ancak olayın çözümleyicisi olarak birilerini alkışlayacaksak bu kesinkes FKÖ'dür. Ankara'ya geldikleri andan itibaren sürdürdükleri ilkeli tutum, diplomatik incelikle, devrimci kararlılığı ustaca birleştirebilmelerindeki hüner gerçekten de alkışlanmaya değerdi ve bunu pratikte de kanıtladılar.

Filistin Kurtuluş Örgütü'nün çoğu kez denetimi dışında eyleme geçen Filistinli küçük terörist grupları üzerindeki kimi zaman tartışılabilir etkinliğini ustaca kullandı FKÖ görevlileri. Gerillaları ikna ettiler ve Ankara'yı daha fazla kana bulamadan teslim olmalarını sağladılar.

Bu yorucu operasyonun hemen ardından Ankara'daki FKÖ görevlilerinin başkanı Abu Firaz'ın düzenlediği basın toplantısındaki sözleri ise, objektif olarak bir provokasyon niteliği taşıyan «Ankara Baskını»ndan Türkiye - FKÖ ilişkilerinin zedelenmeyeceğine ilişkin ciddi kanıtlar oldu. FKÖ lideri Yaser Arafat'a, Bülent Ecevit'in bir dostluk mesajını götüreceğini belirten Abu Firaz, FKÖ'nün bir kaç hafta içinde Ankara'da büro açacağını da belirtti.

Bütün bunlar «Ankara Baskını»nın mümkün olan en az «hasar»la atlatıldığını gösteriyor. Evet, FKÖ - Türkiye ilişkilerine kartal kondu, ama kısa devre yapmadan «kartallar» tellerin üzerinden çekilip çıkarıldı.

«Filistin Devriminin Kartalları» umalım ki acılı halklarına yeni acılar yaşatacak ve o halkın temsilcilerinin kan pahasına elde ettikleri kazanımları bir defada silip süpürecek maceraları terketsinler.

Yani haklı öfkelerini, sosyalizmin bilimi ile donatsınlar.

Bunu umuyor ve diliyoruz. Tıpkı, Türkiye'deki benzerleri için umduğumuz ve dilediğimiz gibi...

ACILI YILLAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

- 44 -

— Bu alıp geldiğiniz şeyi satmanız için annenizden, babanızdan izin aldınız mı bakayım, ha?

Adama şaşkınlıkla ve biraz da korkuyla öylece bakakaldım. Fakat Heini:

— «Biz onu bulduk!» dedi.

Sonra döndüğü gibi, tabanları yağladı... Demirci dişleri arasından ıslık gibi bir ses çıkardı. Ne oluyor bir türlü anlamıyordum.

Adam:

— «Çaldınız demek, ha!» diye fısıldadı ve ekledi: «Haydi yallah! Çek arabanı bakalım şimdi... Bak hâlâ duruyor!..»

Hep aynı şaşkınlık içinde adama baktım ve sonunda ben de kirişi kırdım tabii.

Fırının kapısını metelik bile ödemeden alıkoyduğunu söylemeye gerek yok. Heini ortadan kaybolmuştu. Kendini alanda da, evde de bulamadım.

Ancak akşam üzeri, bakkalın deposundan tırtıkladığımız günlük yulaf kurabiyesi yemeğini yerken ortaya çıktı.

Dükkânın kapanışından hemen sonra bir araya geliyorduk: Heini Denneborg, pazarın tezgâhlarını kuran ada..nın oğlu Jupp Keldel, Water Bohmert ve Badel'ler çifti. "isaca çetenin tam mevcudu.

Bakk.'ın deposunda *..oa torba yula' kurabiyesi ve şeker bulunduğunu kısa sürede keşfetmiştik. Gayet tabii, depoda iri fareler de vardı. Araba hangarının damının a'tı. 'an süzülen iki arkadaşımız, kolayca açılan bir kapıdan geçip depoya kayıyor, beraberlerinde götürdükleri kasketlerini çavdar kurabiyesi ve şekerle doldurup geliyorlardı. Sonra sonra, yabancı ülkelerden daha fazla mal ithal edilmeye başlayınca ganimetimiz içine kuru üzüm de karıştı. Oğlanlar kasketlerle dönüp gelince, ıssız bir köşeye çekilip kuru yemeğimizi mideye indiriyorduk. Annem, ben eve döndüğümde sönmek bilmeyen susuzluğuma ve öğlene göre akşamları çok az yiyişime şaşıyor, bakkal Thiemann ise, çeşitli tuzaklarına ve zehirlere karşı banamısın demeyen koca farelere (!) lanetler yağdırıp duruyordu.

Boşa giden demir hırsızlığı girişimimizin akşamı, Heini benim kendisine doğru geldiğimi görünce güldü: «Aptala bakın! Orada kakıldı kaldı...»

Bu işte bana bir şey olmuş değildi elbet. Demircinin, okula da, anneme de durumu aktarabilecek hali yoktu. Fakat o anda Heini'nin alaycı gülüşü bana her şeyi unutturdu. Benden iki y.. büyük ve kurnaz oluşunu, benden dayak y..iğinde hemen koşarak anneme haber verişini falan unutarak vahşice üzerine atıldım. Saldırıyı savuşturacak zaman bulamadı. Yere yatırdım ve başladım veryansın etmeye. Elimden geldiğince ısırmaya, tırmalamaya çalıştı beni. Ben de on.. elinden ısırdım. Ağlayarak arkasına bile bakmadan kaçtı. Alandan geçip eve kadar koştu. Fakat ne hırsızlıktan, ne de Heini'yi pataklamamdan ötürü başıma iş açılmadı.

★

Şapka elimde ve sanırım endişeden sararmış yüzümle giriş kapısını açmazdan önce, Heini Denneborg'a dönüp: «Hele biraz bekle sen... Ben şimdi gelirim!» dedim.

Tehdidi anlamış olc..ıydı ki, yaylanıp gitti. Annesi benimkinden de korkak olduğundan, nasıl olur da o .. u evden çıkabildiğine şaşıyordum. Tam mutfağa gireceğim anda beni bekleyen şeyi birden bire anladım. Çoktan sokağa dönmeye ve şapkaları bir arkın içine veya «papatyacı»nın bahçesine atmaya hazırdım. Fakat inatla kendi kendime «Cesaret edemez... Hayır, cesaret edemeyecek!» dedim. Ve herşeye rağmen girdim le ri.

Annem, masaya oturmuş çorap örüyordu. Beni görür görmez rengi attı ve taş kesildi. Tek söz ..k söylemeksizin ayağa kalktı ve kamçıyı kavradı.

(Devamı Var)

Bakkalın deposunda torba torba yulaf kurabiyesi ve şeker bulunduğunu kısa sürede keşfetmiştik. Gayet tabii depoda iri fareler de vardı

Romanya'daki "seks skandalı" yeni boyut kazandı

Balkan Boks Şampiyonası'nın ilk gününde elenen
Boksörümüz üzüntüyü bırakıp gönüllerince eğleniyor

Romanya'da skandal

Polis, 2 Romen
kızı ile ote
odasınd
aşk yapa
Tuncay Sipahi
Yener Durmuş

Ulusal Boksörlerimiz, bu haberin balon olduğunu savundular.

Balkan şampiyonu Eroğlu suçlanan boksörleri savundu

Ankara (Politika) — Son Avrupa şampiyonasında iki sporcumuzun otel'de basıldıkları biçiminde basında yer alan haberler konusunda, ulusal boksörümüz Nuri Eroğlu açıklama yaptı. Eroğlu açıklamasında, «Bazı gazeteler büyük haber yaratma düşüncesi ile biz sporcuları bu amaçlarına alet ediyorlar. Yazdıkları dayanıksız haberlerle bizi çok güç durumlarda bırakıyorlar. Sonucun nereye varacağını düşünüyorlar. Biz haber metaı değiliz. Son şampiyona'da olanları çok yakından biliyorum. Arkadaşlarımın adına çok üzgünüm. Ben bu tür olaylara çok tanık oldum. Kalabalık bir yerde otururken rastlantı eseri yanımıza bir bayan oturursa hemen resim çekiyorlar. Ertesi gün resmin altına hiç ilgisiz hikayeler uyduruyorlar. Veya toplu halde yürüyüş yaparken yoldan geçen bir bayanı aramıza sokup, ya da bir mağazanın, dükkanın önünde durdurup resim çekerler. Sonrada «sporcular, ringi bırakıp, kızlarla dolaştılar, veya mağazalarda hep alış-veriş yaptılar diye hikaye uydururlar. Yener ile Tuncay olayıda böyle. BTGM'ü bu olayı çok büyütmemeli. Arkadaşlarımızın cezalandırılması hatalı olacaktır. Onlarda aslında durumu biliyorlar. Yurtdışı karşılaşmalarda en büyük rakibimiz bu tür gazeteciler oluyor.» dedi.

EROĞLU «BOKS'U BIRAKACAĞIM»

Şampiyon sporcumuz Nuri Eroğlu daha sonra şunları söyledi.

«Ben Emniyetspor kulübünün sporcusuyum. MC döneminde kulüp çalışmaları durduruldu. 2 yıldırda aynı şekil sürüyor. Halen aktif olarak polislik yapıyorum. Akşam mesaim 18'de bitiyor. Hemen salona geliyorum ancak salonda 19'da kapanıyor. Yeterli çalışma yapamıyorum. Boks tehlikeli bir dal. Oysa salonda tek sağlık önlemi yok. Ölümle burun burunayız. Bu nedenle boksu bırakmayı düşünüyorum.»

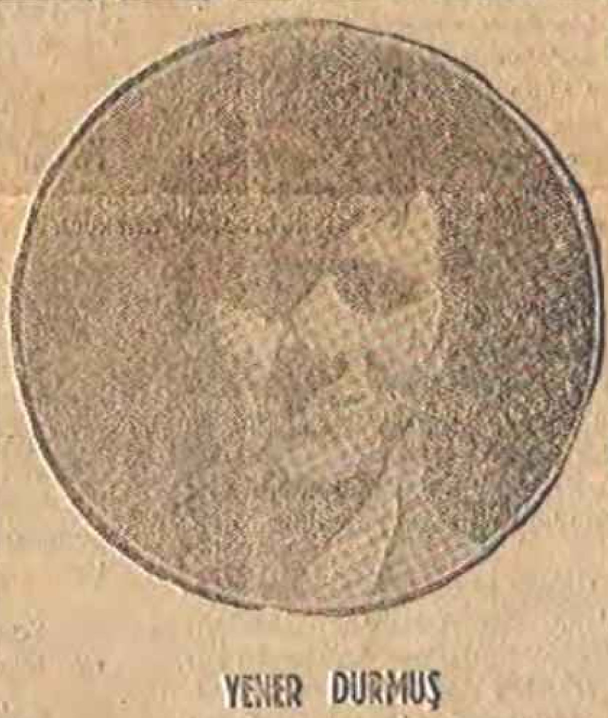

● Balkan Boks Şampiyonu Nuri Eroğlu

Durmuş: "Olayı uçuranları mahkemeye vereceğim"

● Hasan UYSAL

YENER DURMUŞ

● Avrupa Boks Şampiyonası'nda basıldıkları öne sürülen iki boksörümüzden Yener Durmuş olayı şöyle anlattı: «Biz maçlar bittikten bir gün sonra otelin lobisinde oturuyorduk. İki bayan gelip bize Ergun Emek'le, Hayati Telgeren'i sordu. Şu anda burada bulunmuyorlar dedik. Yanımıza oturdular bekleyelim dediler. Arkadaş olduk. Sonradan öğrendiğimize göre, bu bayanları otele skandal haberini uçuran gazeteciler çağırmış, kızlara sizlere bulujin vereceğiz demişler. Sonra kızlar onlar yerine bizle olunca acısını çıkardılar...

● Şimdi ne olacak sorumuzu Yener şöyle yanıtladı: «Herkes asarız, keseriz diyor. O kadar ki biz bile acaba bu işleri yaptık mı diye kuşkuya düşüyoruz. Abi, hiç basın yasası filan yok mu? Yalan yazanlara hiç ceza verilmez mi? Bizi ceza kurulunda kim dinler. Arkamızda dayımızda yok. Bunca yıldır verdiğimiz emek yokedilecek bir çarpıtılan haberle. Ancak onlardan mahkemede hesap soracağım»

Merhaba Yener... Geçmiş olsun...

— Selam abi. Geçmiş olacak bir şey yok aslında. Bende sizin gibi gazetelerden öğrendim neler yaptığımızı.

— Nasıl yani siz böyle bir şey yapmadınız mı?

— İlgisi yok. Dedim ya bizde Tuncay Sipahi ile gazetelerden öğrendik.

— Peki bu olmayan şeyler nasıl yazıldı gazetelere?

— Abi isterseniz başından anlatayım. Biz maçlarımız bittikten bir gün sonra (biz elenmiştik) otelin lobisinde oturuyorduk. 2 Bayan bize doğru geldiler. Sonradan öğrendik birisi Romanya'lı bir öğrenci, diğeri başka bir otelde garsonluk yapan bir Türk. Ellerinde bir kağıt, bize Milliyet Gazetesinden Ergun Emek'le, Günaydın'dan Hayati Gelgeren'i sordular. Burada şimdi yoklar dedik. Bekleyelim dediler ve yanımıza oturdular. Arkadaş olduk. Yönetici Ertuğrul Türkilden izin aldık, hatta otelde hep beraber yemek yedik. Yöneticilerde normal karşıladılar. Sonra beraberce yukarı çıktık. Her sporcu yapar, rozet değiştirecektik. Henüz odaya girdik ki, hatta Tuncay daha girmemişti, bir resepsiyon memuru bizim antrenörle birlikte odaya geldiler. Odada bir arada oturmanın sakıncalı olduğunu söylediler. Olur deyip birlikte çıktık. Dışarda dolaştık. Sonra Bayan arkadaşlar evlerine gittiler. Ertesi gün tekrar buluştuk. Hatta otele gelip birlikte oturduk. Sonra bizim maçları seyrettik. Akşam kız arkadaşların evine gittik. Aileleri ile tanıştık. Döndüğümüzde gazetelerde bizimle ilgili yazıların çıktığını ve yurda geri gönderileceğimizi söylediler. Ne olduğunu biz de anlayamadık. Sonra demin söylediğim iki gazetecinin bu yalanları uçurduğunu öğrendik.

— Yener Arkadaş bunlar yalan yazdılar diyorsun, niye yalan yazsınlar?

— Bir kere bu kişileri biz hiç görmedik. Hatta bizim maçlara bile gelmediler. Maçların sonucunu bizlerden aldılar. Gazetelerde hakkımızda yazılanları gördükten sonra şok geçirdim. Biz asansörden odaya çıkarken, asansörcü kız aman sus, sana rozet verelim demişiz sözde. Yok öyle bir şey. Sonra kaçtılar demişler. Tümü ile yalan. Öyle bir şeyler olsa idi ertesi gün o kız arkadaşlarla tekrar otele nasıl dönerdik, nasıl bizim kafile ile birlikte yemek yerdik? Ama niye lara bulujin getirdik, size verelim deyip otelin adresini vermişler. Sonra bu kız arkadaşlar bizle beraber olunca acısını çıkardılar. Zaten otelde bu adamları dövecektik, belki iyi birşey değil ama çok sinirlendik. Düşünün abi. Hem yenilmişiz, bir de bu yalan haberle spor yaşamımız son bulursa ne olacak? Üstelik ben askerim. Araya yöneticiler girdi. Zaten ondan sonra ortadan kayboldular.

— Peki şimdi ne olacak?

— Bilmiyoruz. Herkes asarız keseriz diyor. O kadar ki biz bile acaba biz bu işleri yaptık mı? diye düşünmeye başladık. Abi hiç basın ceza yasası falan yok mu? Yalan yazanlara bir ceza verilmiyormuş. Şimdi ceza kurulunda kim dinler bizi? Arkamızda dayımız da yok. Bunca yıldır verdiğimiz emek yok edilecek bir yalan haber uğruna. Ancak onlardan mahkemede hesap soracağım

— Sen hangi okuldan mezunsun? Şimdi ne yapıyorsun?

— Orta 2'den terk. Halen askerim Ankara'da. Boks çalışmalarına devam ediyorum.

— Hiç seks eğitimi aldınmı? Kamplarda yöneticileriniz hiç bir şeyler anlattılar mı size?

— Yok abi o konular konuşurlurken biz utanırız. Kafamızda düşünürüz öyle şeyleri Kamplarda da öyle. Bu konuların konuşulması ayıptır.

— Peki Yener. Sana bir sorum daha var, ama açıklıkla yanıtla? Şampiyonaya giderken kafandan, orada şöyle yaparım, böyle yaparım diye bir şeyler geçirdinmi? Bir de Romanya'da o bahsi geçen kızlarla bir şeyler yapmayı hiç aklından geçirmedin mi?

— Tabii geçirdim. Avrupa'da kızların çok rahat hareket ettiklerini duyardık. Türkiye'de iken hayaller kurmuştuk. Romanya'da ki kızlarla odaya çıkarken aklımdan geçti. Ancak girmemizle çıkmamız zaten bir oldu. Kapı bile kapanmamıştı daha. İyi ki öyle olmuş. Sonradan o kız arkadaşların hiç öyle bir niyetleri olmadığını anladık. Sonraki arkadaşlığımızda inanın hiç aklıma bile gelmedi. O kadar iyi arkadaşlardı ki benim en yakın erkek arkadaşımdan daha iyi anlaştık onlarla. Bir de şeye üzülüyorum. Haklarında yazılanları haber aldılar sa diye...

— Sağol Yener Arkadaş. Durumunuz bakalım ne olacak, en az bende sizin kadar merakla bekleyeceğim...

—o—

Boksörlerin savunmaları istendi

Ankara (Politika) — Merkez ceza heyeti Durmuş Yener ve Tuncay Sipahi'den savunmalarını istedi.

Boks federasyonu yetkililerinden alınan bilgiye göre, her iki boksör için soruşturma açan merkez ceza kurulu olayla ilgili kafile başkanı Mete Gökhan ve Ant-

FEDERASYON ARTIK SPORCULARI SATMAYACAK

Ankara — Profesyonel Futbol Yönetmeliğinde yapılacak değişiklikle Temmuz ayında yapılan transfer, ile satış işlemleri daha basit ve kolay bir şekle dönüştürülüyor.

Hukuk Kurulunca hazırlanan yeni yönetmelik değişikliğiyle Futbol Federasyonu bundan böyle transferler ve satış işlemlerinde devreden çıkartılıyor.

Buna göre, sözleşmesi biten futbolcular eski veya yeni kulüpleriyle anlaşma yapabilecek. Daha sonra bu sözleşmeler Futbol Federasyonuna sadece onaylanmak üzere gönderilecek.

Kulüpler arasında veya kulüplerle futbolcular arasında bir ihtilaf doğduğu takdirde, Futbol Federasyonu devreye girecek ve bunun çözümlenmesine yardımcı olacak.

Öte yandan, yeni hazırlanan yönetmelikle kulüplere genç takım maçlarına çıkmaları için zorlayıcı hükümler getiriliyor.

Bir lig devresinde bir maça çıkmayan takımlara verilen para cezası 10 bin liradan 50 bin liraya çıkartılıyor.

Kulüp iki kez genç takım maçına çıkmadığı takdirde profesyonel şubesinin faaliyetleri iptal edilecek.

Futbol Federasyonu yetkilileri bu kuralın kesinlikle uygulanacağını ve kim olursa olsun gözünün yaşına bakılmayacağını açıkladılar.

DÜNYADA SPOR

BULGAR HALTERCİLERİ ÜÇ DÜNYA REKORU KIRDILAR

Dış Haberler Servisi — Sofya'daki Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Ulusal Spor Şenliklerinde üç halterci dünya rekoru kırdı. Anton Kocabaşev'in koparmada 121.5 kg'ı kaldırmayı başarmasından sonra, Kocabaşev silkmede 152 kg'yu, kaldırarak toplam 265.0 (117.5/147.5) ile rekor kırdı.

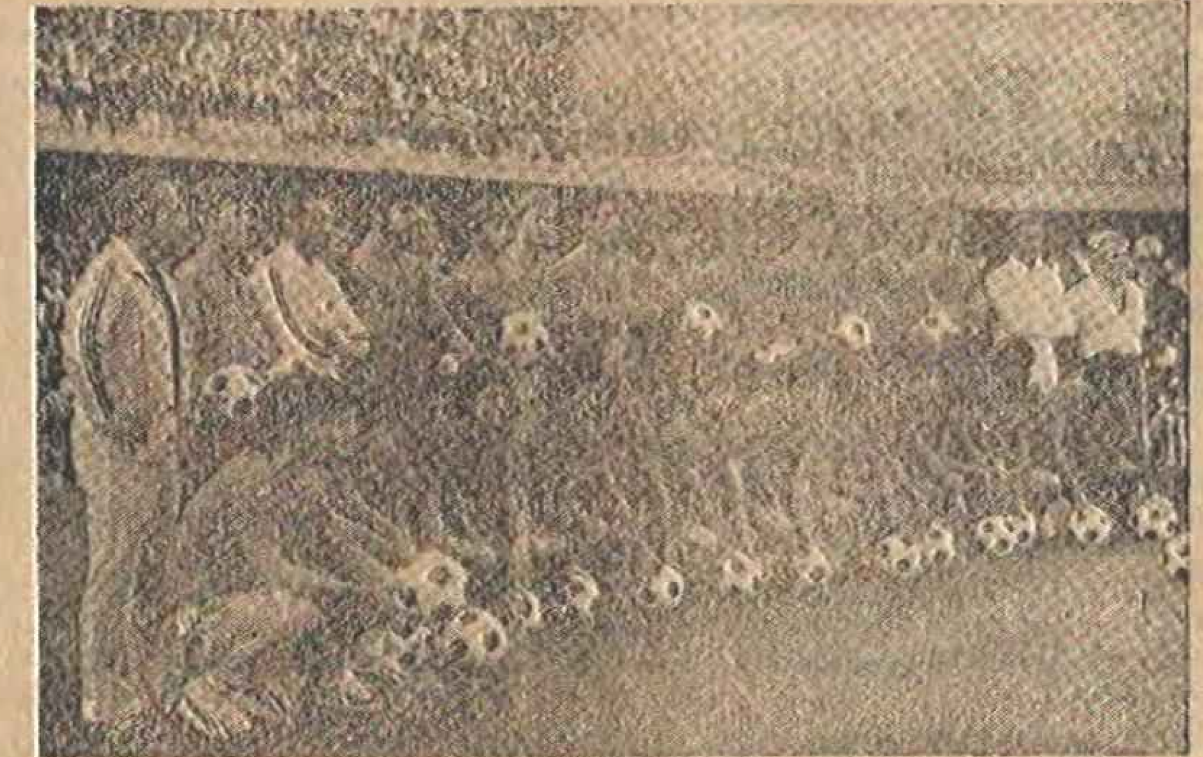
Bundan önceki rekor da bir başka Bulgar sporcu, Nurlikan'a aitti.

ABD'DEKİ SOVYET SPOR SERGİSİ SONA ERDİ

Dış Haberler Servisi — Amerika Birleşik Devletleri'nin San Francisco kentindeki «SSCB'de Spor» konulu sergi sona erdi. Sergiyi 20 binin üzerinde Amerikan vatandaşının gezdiği, Sovyetler Birliği'nde spor ve kültürfizik çalışmaları konusunda fikir sahibi oldukları bildiriliyor. Sergide kurulan bir olimpiyat bürosunun ise en çok uğranılan köşe olduğu Amerikan vatandaşlarının sabahtan akşama kadar bu bürodan 1980 olimpiyatları konusunda bilgi aldıkları haber verildi

SPARTAKİYATLARIN İLK ALTIN MADALYASI SAHİBİNİ BULDU

Dış Haberler Servisi — Sovyetler Birliği'ndeki 7. Halklar Spartakiyatlarının ilk altın madalyası sahibini buldu 25 yaşındaki Sovyet eskrimcisi Vladimir Smirnov İtalyan, Çek, Sovyet rakiplerini yenerek altın madalyayı hakettı. Smirnov'un iki kez flörede Sovyetler Birliği şampiyonu ünvanını ka-

● Galatasaray futbol takımı açılışta toplu halde.

GALATASARAY SEZONU AÇTI

● Galatasaray'lı futbolcular kulüp başkanı Ali Uras yönetiminde bir sağlık heyeti tarafından kontrolden geçirildiler ve hepsi sağlam çıktı.

Galatasaray Futbol Takımı yeni sezon çalışmalarına Ali Sami Yen Stadında başladı.

Dün sabah saat 10.00 dan itibaren Ali Sami Yen Stadında toplanmaya başlayan eski ve yeni futbolcular, Kulüp Başkanı Ali Uras ve diğer doktorlar tarafından sağlık kontrolünden geçirildiler.

Daha sonra öğle yemeği için topluca Galatasaray'ın Kuruçeşme'deki adasına gidildi. Ve Galatasaraylı futbolculara, yöneticiler birer beyaz gömlek hediye ettiler.

Saat 17.00'ye doğru Ali Sami Yen Stadına hareket edildi. Saat 18.00'de toplu halde Galatasaraylı futbolcuların Ali Sami Yen Stadının yeşil çimlerine çıktıkları görüldü. Tribünler, özellikle yeni transferlerden Orhan ve Kemal'e büyük sevgi gösterilerinde bulundular.

Açılış töreninden sonra Galatasaraylı futbolcular kısa süreli bir gösteri maçı yaptılar.

Açılıştan notlar:

● Süheyl KADAK

Galatasaray'ın sezonu açma töreninde seyirciler yine kapı ön'lerinde uzun kuyruklar oluşturmuşlardı. Kapılar açılınca kapalı tribünler hemen doldu. Susamış taraftar kitlesi hiç durmadan sloganlar attılar.

Törenin açılışını Galatasaray Yüzme Okulunun minik yüzücüleri Galatasaray Marşını okuyarak yaptılar. Daha sonra da seyirciler «aldırma cimbom aldırma» diye devam ettiler.

Bu arada Metin Oktay sahaya inerek küçüklere çiçek verdikten sonra taraftarların aşırı isteğiyle omuzlara alınarak sahada küçük bir tur attırıldı. Metin Oktay bu arada gözyaşlarını da tutamadı.

Galatasaray Kulübü Başkanı Ali Uras bir açış konuşması yaptı. Uras konuşmasında, Galatasaray yönetimiyle taraftar kitlesinin e'ele olduğunu, kaderde ve sevinçte birlikte olduklarını söyledi.

Futbolu bıraktığı söylenen B. Mehmet tribünlerde seyirciler arasında oturuyordu. Sunucunun anonsu sonucu sahaya inen B. Mehmet, Coşkun Özarı'dan başlıyarak futbolcuları kutladı ve yine eski yerine döndü.

Futbolcuların, üzerinden atlıyarak sahaya çıktıkları iki koçun paylaşımı da sorun oldu. Koçlardan bir parçayı evine götürmenin hesap'larını yapan oldukça varlıklı bir yönetim kurulu üyesi sorumuz üzerine koçların kulüp personeline dağıtılacağını söyledi.

Futbolcular sahada çalışırken hiçte hırslı değillerdi. Adeta bir formaliteyi yerine getirir gibiydiler.

Sezon açılış törenine Vefa ve Beşiktaş çiçek yolladılar.

G. Saray Kulübü Başkanı Ali Uras Gökmen'i sağlık kontrolünden geçiriyor

TİT bir öğretmeni

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Çiçekdağı ilçesinde görev yapmasına karşın haftada iki gün Kaman ve Ömerhacıali kasabalarına gelip komando kursları düzenlediği bildiriliyor.

Bilindiği gibi bundan bir süre önce Ömerhacıali kasabası Belediye Başkanı MHP'li Mahil Türk'ün çocukları bir ilerici genci kaçırarak ırzına geçmekten tutuklanmıştı.

Bahri ve Adem Türk adlı sapık iki komandonun mahkemeleri Kaman Asliye Ceza Mahkemesinde 979/96 sayılı dosya ile tutuklu olarak devam ediyor. Çocuklarının ırza geçmekten tutuklanması üzerine MHP'li Belediye Başkanının ilericiler üzerindeki baskısının arttığı bildiriliyor.

Belediye Başkanı tarafından kiralandıkları öne sürülen komandoların geceleri CHP'lilerin evleri önünde rastgele silah attıkları ve yakaladıkları ilericileri dövdükleri bildiriliyor. Buna ilişkin bazı MHP yanlıları hakkında açılan davada tanıklık eden bir kişi ölümle tehdit edilerek tanıklıktan vazgeçirildi. Son olarak T.O. adlı bir öğretmene Türk İntikam Tugayı imzalı gelen mektupta hareketlerine son vermesi istenerek karısının ırzına geçileceği bildirildi. Faşist kuruluş TİT'in gönderdiği mektupta şöyle deniliyor:

«Sayı: 46/8
Konu: İstikbaliniz hakkında

Sayın T.O.
Hareketlerinize son verin. Dosyanız kabardı. Hakkınızda gelecek yeni bir rapor bardağı taşıran son damla olabilir.
Bir öğretmenin karısına tecavüz etmek çok kolaydır. (Size de yapılabilir)
Not: Doğru durmayanın hakkı tektir. Tektirle uslanmayanın hakkı karısını..... mektir.»
İmza
TİT»

Bu arada MG'nin Adıyaman Milli Eğitim eski Müdürü Turgut Aslan'ın Çiçekdağı'nda görev yapmasına karşın Kaman'da ev tuttuğu ve sürekli olarak Ömerhacıali ve Kaman'da komando kursları düzenlediği bildiriliyor.

Arslan'ın Ömerhacıali Belediye Başkanı MHP'li Mahil Türk'ün teyzesinin oğlu olduğu ve belediyenin resmi aracını kişisel işlerinde kullandığı da alınan bilgiler arasında. Arslan'ın MHP ve MHP yanlısı kuruluşlar adına para topladığı ve tüm saldırılarda parmağı olduğu öne sürülüyor.

CHP İlçe Başkanı bıçaklandı

(Baştarafı 1. Sayfa'da) rak yedi tutuklu ve hükümlü Üsküdar Sulh Ceza Mahkemesince adam öldürmek ve yaralamak iddiaları ile tutuklandı.

Tutuklanan sanıklar şöyle: «Veli Can Oduncu, İbrahim Cingi, Memduh Yellice, Adnan Cengil, Sıtkı Burhan, Yalçın Salan, İbrahim Güneş.»

10 Temmuz günü Paşakapısı Cezaevinde tutuklu sanıkların öncülük ettiği öne sürülen 15-20 kişilik bir komando grubu, gardiyanları etkisiz hale getirdikten sonra Maden-İş Sendikası üyesi oldukları belirtilen Hüseyin Er, Resul, Ramazan ve Recep Alaçam'ın bulunduğu karantina bölümüne girmişler ve bu kişilerin üzerlerine çeşitli kesici aletlerle saldırmışlardı. Olay sonunda Hüseyin Er ölmüş, öteki üç tutuklu da ağır şekilde yaralanmışlardı.

Üsküdar Savcılığınca sanıklarla ilgili soruşturma sürdürülüyor.

ÇERKEZKÖY'DE

15-20 kişilik bir grup önceki gün Maden-İş Sendikası Hukuk Müşaviri Avukat Sezai Yazır ve Türkiye Zirai Donatım Kurumu'na bağlı Tarım Aletleri Fabrikası işyeri temsilcilerine sandalyelerle saldırdılar. Söz konusu grubun saldırısının Maden-İş ve tekstil işçileri tarafından önlendiği bildirildi. Konuyla ilgili bir açıklama yapan Çerkezköy Maden-İş yetkilileri saldırının Maden-İş Sendikasının Tarım Aletleri Fabrikasındaki örgütlenmesini kırmak ve devrimci maskeli Devrimci Metal-İş Sendikasını fabrikaya sokmak amacını taşıdığını söylediler.

İSTANBUL'DA

İstanbul Emniyet Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre, Bakırköy'deki olay tren istasyonunda önceki gün saat 20.30 sıralarında meydana geldi. Kimliği belirlenemeyen üç kişi tarafından önce dövülen Mustafa Bayram adlı kişi, daha sonra bu kişilerden birinin silahlı saldırısına uğradı. Saldırı sonucu kalçasından vurulan Mustafa Bayram, kaldırıldığı hastanede tedavi altına alındı. Olay yerinde, saldırganların kaçarken düşürdükleri saptanan bir tabanca ile 7.65 milimetre çapında bir kovan bulundu.

Tozkoparan'da önceki gün saat 21.30 sıralarında meydana gelen olaya ise Kazım Yılmaz ile Yılmaz Türkmen adlı kişilerin henüz belirlenemeyen bir nedenle tartışmaları yolaçtı. Tartışmanın giderek büyümesi üzerine Yılmaz Türkmen, bir el ateş ederek Kazım Yılmaz'ı yaraladı. Yaralının götürüldüğü hastanede ayakta tedavi gördüğü, sanığın ise olaydan sonra kaçtığı bildirildi.

İçerenköy ve Bakkalköy'deki olaylarda yaralanan Mehmet Taş ve Yaşar Gölge adlı kişiler ise kimliği belirlenmeyen kişiler tarafından vuruldular. İçerenköy'de Ahmet Koç adlı kişi tarafından vurulduğu saptanan Ahmet Taş, SSK Göztepe Hastanesinde tedavi altına alındı. Sanık Ahmet Koç'un suç aracı tabancasıyla yakalandığı belirtildi. Yaşar Gölge adlı kişi ise, Bakırköy'de, bilinmeyen bir nedenle tartıştığı Reşat Kaytan adlı kişi tarafından yaralandı. Yaşar Gölge, Haydarpaşa Numune Hastanesine kaldırıldı. Kaçan sanığın aranması çalışmalarına başlandı.

ANKARA'DA

Kızılay'da dün gece saat 21.20 sıralarında bir patlama oldu. Edinilen bilgilere göre gökdelenin yanında bulunan ve daha önce Amerikan Haberler Merkezine ait olan boş bina bombalandı.

Atatürk Bulvarı 101 numaradaki binada patlayan bomba hasar yarattı, ölen ya da yaralanan olmadı. Olaydan sonra binaya gelen güvenlik kuvvetleri ikinci bir bombanın yerleştirilmiş olabileceği olasılığına karşı önlem aldılar ve araştırma yaptılar.

Ecevit

(Baştarafı 1 nci Sayfada.) mirel, İçişleri Bakanı'nın bu davranışını önceki gün «Bir gün bile bakanlıkta durmayacağı» bir hareket olarak değerlendirirken, Başbakan Bülent Ecevit dün, «İnsanca yaklaşımı için İçişleri Bakanımızı kutluyorum» dedi.

Başbakan Bülent Ecevit, dün Ankara'da çalışmaya başlayan valiler toplantısında, Filistinli gerillalar tarafından Mısır Büyükelçiliğine yapılan baskını değerlendirdi, «sabır ve sinir gücü göstererek olayı kansız sonuçlandırdıklarını» söyledi. Ecevit, eleştiri konusu olan İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş'in teslim olan gerillalarla kucaklaşması olayına da değinerek, «bu gibi olaylarda insanca yaklaşım izlenmelidir. Bu insanca yaklaşımı gerillalar teslim olduktan sonra da gösteren İçişleri Bakanımız bazı çevrelerce kınanabilir. Ama ben bu insanca yaklaşımı için kendisini kutluyorum» dedi.

Ecevit, olayda, gerillalara «doğruluk ve güvenirlik» gösterildiğini ve gönüllerinin kazanılmaya çalışıldığını da belirtti. Bu sayede eylemcilerin yumuşamasının sağlandığını kaydetti. Ecevit, «Sabrı en çok taşacak olanlar olayı başlatanlardır. Biz sabır ve sinir gücünü gösterdik, güç gösterisinden çok, devletin etkinliği gösterilerek olaydan başarıyla çıkıldı» şeklinde konuştu.

İLAN
TİCARET BAKANLIĞI, İÇTİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Merkezi Avustralya'nın Sydney şehrinde olan Bankers and Traders Insurance Company Limited (Bankerler ve Tüccarlar Sigorta Ltd. Şirketi) Bakanlığımıza müracaat ederek, halen tasfiye halinde bulunan Türkiye Umumi Vekilliğinin, daha önce tasfiyesi işlemleriyle görevli kıldığı T.C. Tebaasından Emine Gülgün Ünlüoğlu'nun bu görevinden ayrıldığını ve bu defa tasfiye memurluğuna 1.5.1979 tarihinden itibaren İstiklal Caddesi, No: 213 Santral Han Kat: 2 No: 213'de mukim Abdurrahman Törün'ü tayin etmiş olduğunu bildirmiştir.

Keyfiyet 7397 sayılı Sigorta Şirketlerinin Murakabesi Hakkındaki Kanun hükümlerine göre ilan olunur.

(Basın: 4447) — 1636

ÇAY KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1 — Kurumumuz Of (Çamlı) Çay Fabrikası ve üniteleri inşaatı işi kapalı zarf usulü ile ihaleye çıkarılmıştır.
2 — İşin keşif bedeli 47.875.284,54 TL. dir.
3 — İhale Çay Kurumu Genel Müdürlüğü Satınalma Müdürlüğü'nde 31.7.1979 tarihinde saat 15.00'de yapılacaktır.
4 — İhaleye ait dosya Çay Kurumu Genel Müdürlüğü Satınalma Müdürlüğü, RİZE adresinde mesai saatleri dahilinde görülebilir.
5 — İhaleye girebilmek için :
a) 1.450.000.- TL. lik geçici teminatı,
b) Ticaret ve Sanayi Odasına kayıtlı bulunduğuna ve 1979 senesi aidatını yatırmış olduğuna dair belge,
c) İsteklilerin müracaat dilekçelerine Bayındırlık Bakanlığından almış oldukları (B) grubundan en az işin keşif bedeli kadar eksiltmesine girebileceğini gösterir müteahhit karnesinin aslı veya ihale tarihinden önce 20 gün içinde Noterden alınmış tasdikli fotokopi veya sureti, son 5 sene içinde bu nitelikte bir işi müteahhit olarak taahhüt ederek bitirdiğine dair iş bitirme belgesi, şartnamedeki teknik - personel ve teçhizatının beyanını (Noterden tasdikli), yeterlik belgesini teklif mektubu ile zarfa koymaları gerekir.
6 — İstekliler teklif mektuplarını 31.7.1979 tarihinde saat 14.00'e kadar makbuz mukabilinde Satınalma Müdürlüğüne vereceklerdir. Zarflar aynı gün saat 15.00'de açılacaktır.
7 — İhaleye iştirak etmek isteyenler yeterlik belgesini Çay Kurumu Genel Müdürlüğü Proje ve İnşaat Dairesi Başkanlığından en geç 27.7.1979 günü mesai saatı sonuna kadar alabilirler.
8 — Telgrafla müracaatlar ve postada vaki gecikmeler dikkate alınmaz.
9 — Kurumumuz 2490 sayılı kanununa tabi olmayıp ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta serbesttir.

(Basın : 17996) — 1835

Dünya basını olayı nasıl yorumluyor?

4 gerillanın Mısır'ın Ankara Büyükelçiliğine yaptığı baskın olayı dünya basınında çeşitli biçimlerde yorumlandı. Bazı Batılı haber ajansları, örneğin BBC olayı FKÖ'ye yöneltmek isterken, bazılarının muhabirleri de baskının FKÖ'ye getireceği olumsuzluklardan söz ediyordu. Mısır basını Suriye'yi suçlarken, Suriye basını Mısır'ın İsrail'le uzlaşmasına dikkat çekiyordu.

FRANSIZ MUHABİRİNİN YORUMU

Ajanslar — Fransız Haber Ajansının Beyrut muhabiri Kbert Haye'e göre, «Devrimin Kartalları» örgütüne bağlı olan bir grup Filistinlinin, Mısır'ın Ankara Büyükelçiliğinde bulunanları rehin alması, Filistin Kurtuluş Örgütü'ne gölge düşürmeye yöneliktir. Ankara'daki rehin alma olayı, Filistin Kurtuluş Örgütü Lideri Yasser Arafat'ın Viyana'da Avusturya Başbakanı Bruno Kreisky ve Batı Almanya eski Başbakanı ve Sosyalist Enternasyonal Başkanı Willy Brandt ile bir araya gelerek elde ettiği parlak siyasi başarıyla aynı zamana rastlamaktadır.

FKÖ'YÜ KÖTÜLEME GAYRETLERİ

«Devrimin Kartalları»nın giriştiği eylem, Mısır Büyükelçiliğinin penceresinden kendilerini aşağıya atan iki kişinin televizyondan yayınlanan görüntüleri, Filistin Kurtuluş Örgütü için yalnızca «Teröristler» ve «Katiller» görmek isteyenlerin işine yaramaktadır. Nitekim, BBC, olayı bu çerçevede nakletti ve Filistin halkının haklı davasını olaydan bu görüntülerle haksız bulmaya çalıştı. BBC haberinde, rehineleri gerillaların pencereden attıklarını da söyledi.

Beyrut'taki gözlemciler, Ankara'daki eylemi gerçekleştiren «Devrimin Kartalları» ile Avrupa'da siyasi açıdan tanınma savaşımı veren Filistin Kurtuluş Örgütünü bir ve aynı gösterme çabasının, manevi bakımdan Bruno Kreisky ve Willy Brand'ı da güç bir duruma düşürme ve bu iki devlet adamı örneğini izleyecek diğer Avrupalı devlet adamlarının gözünü korkutma amacının olabileceğini belirtiyorlar.

MISIR BASINI KİMİ SUÇLUYOR?

Mısır'ında yayın yapan «Arapların Sesi Radyosu», Mısır'ın Ankara Büyükelçiliğine yapılan baskından, Suriye'deki iktidar partisini, Baas Partisini sorumlu tuttu.

Aynı radyoda yayınlanan bir yorumda, Baas Partisinin, Suriye'de çok sayıda masum insana karşı uygulanan baskı rejimi tarafından işlenen cinayetlerden sonra dikkatleri başka yöne çekmek için yıkıcı elemanları Ankara'ya gönderdiği iddia edildi. Bu yorum, «Müslüman Kardeşler» adlı ve emperyalizmin gizli servisleriyle bağlantılı bir örgütün Suriye'de kanlı cinayetleriyle eş zamanlıydı ve Mısır'ın amaçlarını açıkça ortaya koyuyordu.

Mısır basını da, Ankara'daki Mısır Elçiliğine yapılan baskından Suriye'yi sorumlu tuttu. Yarı resmi «El Ahram» gazetesi, Suriye'nin bu davranışının cezasız kalmıyacağını kaydederek şunları söyledi:

«Filistin Devriminin Kartallarının Suriye hükümetinin ajanları olduğunu bütün dünya bilmektedir. Bu komployu hazırlayan kirli el cezasını görmekten kurtulamıyacaktır. Önümüzdeki günler bunu kanıtlayacaktır.»

«El Akbar» gazetesinin Yazıişleri Müdürü de, Ankara'daki baskından bütün Filistin örgütlerinin sorumlu olduğunu yazmıştır.

Yazar, «Mısır halkı, bu alçakça saldırının intikamını alacaktır. Ve bu intikam sert ve kesin olacaktır» demiştir.

ÜRDÜN BASININ TEPKİSİ

Ürdün'de çıkan «El Rey» gazetesi, Ankara'daki Mısır Büyükelçiliğine yapılan baskının, tüm Arap ülkelerinin oy birliğiyle reddettiği Mısır - İsrail Barış Antlaşmasındaki amaçların uygulanmıştır.

Aynı gazete, bu olayı Filistinlilere karşı koz olarak kullanan Mısır ve İsrail gazetelerini de eleştirdi.

SURİYE BASINI NE DİYOR?

Öte yandan Suriye'de çıkan «Es Savra» (resmi) gazetesi, Mısır'ın Ankara Büyükelçiliği görevlilerin rehin alınması olayının sorumlusunun Mısır olduğunu öne sürdü.

«Sedat rejimi Filistin halkına ihanet etmeyip Filistin ulusal davası lehinde tutum takınsaydı, Mısır'ın Ankara Büyükelçiliğine bu operasyon yapılmazdı» şeklindeki bir yorumuna yer veren gazete, Mısır'daki «El Ahram» gazetesinde «Mısır'ın Filistin halkının haklarını elde edinceye dek sorumluluğunu yerine getireceği» yolunda çıkan yazıları eleştirmiştir.

Türkeş

(Baştarafı 1. Sayfa'da) lılar tarafından üs olarak kullanılmakta olduğu açıklandı.

ÖLDÜRÜLEN ŞEKERBANK GENEL MÜDÜRÜ

Diğer taraftan Şekerbank çevrelerinde MHP ile bir süre önce öldürülen Şekerbank Genel Müdürü Ömer Sunar arasında büyük bir yakınlık bulunduğu bildiriliyor. Bilindiği gibi Sunar öldürülmeden önce basında MHP'li Gün Sazak'la bir şirkette ortak olduğu yolunda yazılar çıkmıştı. Banka çevreleri tarafından bu genel müdür döneminde MHP ile bankanın çok içli dışlı olduğu bildiriliyor. Hatta söylenenler arasında bu hesapların Türkeş tarafından herhangi bir para yatırılmadan genel müdürce açıldığı da bulunuyor. Ancak daha sonra Türkeş'in hesabında görülen paraları bankaya verip vermediği bilinemiyor.

KAPATILMA TEHLİKESİ

MHP hakkında yoğun olarak yürütülen kapatılma kampanyasından çekinen bu partinin, aslında Türkeş'e ait olmayan para bina ve arsa gibi eşyaları Türkeş üzerine gösterme olasılığının da bulunduğu bildiriliyor. Bilindiği gibi Türkeş askerlikten emekli bir kişi. Ayrıca parlamenter maaşı bulunuyor. Başkaca bir geliri ise yok. Bir günde 4 milyon lira parayı bir banka şubesine yatırabilecek kadar büyük bir gelir sağlaması ise bu iki kaynakta mümkün görünmüyor.

Ankara

(Baştarafı 1 Sayfa'da) rini kullanarak iş bırakma eylemine başladılar. Ankara Belediyesi'nde bu olaylar her ay yaşanır duruma geldi. Artık bu duruma kesin olarak son demenin zamanı geldi ve geçti. Belediyelerin ekonomik güçlükler içerisinde olduğu gerçeğini bilmekteyiz. Ama, kent temizliğini yapan, sokakları onaran, kanalları döşeyen üyelerimiz ekonomik bunalımın güçlüğü içinde yaşamlarını sürdürmeye çalışırken ücretlerini alamadıkça yaşamlarını daha da güç koşullar altında sürdürmeye itilmektedirler. Artık bu gidişe son diyecek olan ve belediyeleri ekonomik bağımsızlığa kavuşturacak olan Belediye Gelirleri Yasasının yeniden Meclislere getirilerek yasalaşmasını sağlamak gereklidir. Bu yasanın çıkarılması sağlanmazsa, ülkemizdeki tüm belediye hizmetleri duracak ve bundan doğacak sonuçtan da biz işçiler sorumlu olmayacağız. Bunun sorumluları Belediye Gelirleri Yasasını Meclislere yeniden getirmeyen politikacılar olacaktır. Biz angarya ve sömürüye hayır diyerek, ücretlerimizi bekliyoruz. Ücretler ödenmeden hiçbir hizmet iletimini gerçekleştirmeyeceğiz. Eylemimiz Ankara halkına karşı değil, ücretlerimizi zamanında ödemeyen Belediye yönetimine karşıdır.»

KIRIKKALE'DE

Öte yandan Genel-İş üyesi 734 belediye işçisi bu sabahtan itibaren Kırıkkale Belediyesindeki işlerini bırakacaklarını açıklamıştır.

Genel-İş Sendikasından yapılan açıklamaya göre Kırıkkale Belediyesinin işçilere ücretlerini vermediği için eylem kararı alındığı ve eylemin sorunun çözüme kavuşturulmasına kadar süreceği belirtilmiştir.

Türkiye ile Özbekistan arasında kültürel ilişkiler geliştiriliyor

İstanbul (Politika) — Kültür Bakanı Ahmet Taner Kışlalı'nın konuğu olarak bir süre önce Türkiye'ye gelen Özbekistan Cumhuriyeti Kültür Bakanı Nedi Necimov İstanbul'un tarihi ve turistik yerlerini gezdi. Kültür Bakanı Ahmet Taner Kışlalı film yıldızı Türkan Şoray, Azerbaycan Devlet Tiyatro, Opera ve Balesi Baş rejisörü Ferudun Sakarov, Özbekistan Yazarlar Sendikası Genel Sekreteri Narmurad Narzullah'la birlikte Tokapı Mecidiye Köşkünde öğle yemeği yiyen Necimov, Özbekistan ile Türkiye arasındaki ilişkilerin gelişmesini memnunlukla karşıladığını bildirdi. Ankara'daki görüşmelerin olumlu geçtiğini söyleyen Necimov, iki ülke yöneticileri arasında yapılan toplantıda, hangi sanat topluluklarının karşılıklı gösterilerde bulunacaklarının saptandığını söyledi. Türkan Şoray'ı ülkelerinde çok sevdiklerini belirten Özbekistan Kültür Bakanı Necimov, yarın bu sanatçıyla birlikte motorla Büyükada'ya bir gezinti yapacak. Türkan Şoray da yakında Sovyetler Birliği'ne gideceğini ve yeni bir film çalışmasına başlayacağını açıkladı.

YİTİK

Gölcük Tersanesinden aldığım bonservisimi, Kocaeli Eğitim Enstitüsü çıkışımı, Kocaeli TÖB-DER kimlik kartımı ve askerlik karar kağıdımı yitirdim, geçersizdir.
Doğan ÖZTÜRK
(Politika : 1863)

İstanbulda

(Baştarafı 1. Sayfa'da) nin görevinden alındığını bildirdiler.

TÖB-DER'in İstanbul, Kadıköy, Kartal, Üsküdar, Beykoz şubeleri ile İstanbul Bölge Temsilciliği tarafından yapılan ortak açıklamada görevden almalar protesto edildi. Açıklamada şu görüşlere yer verildi:

«Bir yandan üyelerimiz olan Fahrettin Yılmaz, Celal Çelik, Doğan Erdoğan, Recep Taşçı gibi arkadaşlarımız bağımsızlık - demokrasi ve eğitimin demokratikleştirilmesi mücadelesinde faşist güçlerin kurşunlarına hedef olurlarken, öte yandan da devrimci - demokrat öğretmen ve yönetici arkadaşlarımız «halkçı ve demokratik» eğitimden yana olduğunu her fırsatta söyleyen Milli Eğitim Bakanlığı tarafından görevlerinden alınmakta ve sürülmektedirler.»

Filistin'li gerillaların MİT'teki sorguları

(Baştarafı 1. Sayfa'da) lanıldığının anlaşıldığını belirttiler. Klaşinkov marka silahın saldırıda kullanılmadığının belirlendiğini söylediler.

BASKINDA YARALANAN MISIRLI KOMADA

Dört gerillanın Mısır Büyükelçiliğini basmasından sonra önceki gün pencereden atlıyarak iki ayağı ve kolu kırılan Muhammet Ali El-Sabut'un komaya girdiği öğrenildi.

Hacettepe hastanesi beyin cerrahisi bölümü yetkililerinden alınan bilgilere göre, birden ağırlaşan El-Sabut'un beyin filmleri çekildi ve bakıma alındı.

KORUTÜRK'ÜN KONUŞMASI

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, "Türkiye Cumhuriyeti kaynağı ister içeride, ister dışarıda olsun şiddet eylemlerine karşıdır" dedi.

Korutürk, Yüksek Hakimler Kurulu Başkanı Mazhar Budak'ı dün saat 11.00'de ziyaret ederek bir süre görüştü. Korutürk, görüşme sırasında yaptığı konuşmada, şunları söyledi :

"— Ü gün önce Mısır Büyükelçiliğinde şehit edilen bir polis ve bir bekçi için şu sıralarda bir tören yapılmaktadır. Bir yaver arkadaşım törene benim adıma katılmaktadır. Şehitlerimiz bütün Türk ulusunu büyük acıya boğmuştur. Kendilerine Tanrıdan rahmet diliyorum, ailelerinin acılarını yürekten paylaşıyorum."

TEP'İN AÇIKLAMASI

Öteyandan Mısır elçiliğinin basılması olayı ile ilgili olarak TEP Genel Başkanı Mihri Belli verdiği demeçte, "Olay emperyalizm, siyonizm ve Arap gericiliğinin vatansız bıraktığı Filistin halkının haklı isyanının bir belirtisidir. Bu olayın yanlış olması bu gerçeği gözden kaçırmamızın nedeni olamaz" dedi.

MHP'NİN AÇIKLAMASI

MHP Genel Başkan Yardımcısı Sadi Somuncuoğlu, Mısır Büyükelçiliğini basan gerillaların üç gün süreyle hiçbir mukavemet görmediklerini, hükümetin olayı seyrettiğini ileri sürdü ve «Bu hal Türkiye için hazmedilmesi mümkün olmayan ağır bir darbe olmuş, milletin gururunu incitmiştir» dedi.

Somuncuoğlu dün verdiği demeçte, gerillaların binaya girmesi sonucu devletin polis, asker, komando timlerinin olay yerine yığıldığını, başta Başbakan olmak üzere, İçişleri Bakanı ve öteki bakanların televizyon ekranlarına poz verdiklerini, Ankara'nın en büyük bulvarının 45 saat trafiğe kapandığını öne sürdü.

MHP Genel Başkan Yardımcısı, TRT'nin olay devam ederken işgalcilere katil demediğini, ilk haberden sonra ise, iki Türk güvenlik görevlisinin öldürüldüğünün gizlendiği görüşünü savundu.

CENAZELER KALDIRILDI

● Mısır Elçiliğinin basılması sırasında öldürülen bir bekçi ve polis için dün Ankara'da bir tören düzenlendi. Ankara Emniyet Müdürlüğü önünde yapılan törende konuşan Hassas Bölgeler Koruma Şubesi Müdür Vekili Metin Soyunmaz, «Şehitlerin göreve başlarken ettikleri yemine bağlı kalarak görev uğruna ölmekten çekinmediklerini» söyledi.

Elçilik baskını sırasında öldürülen bekçi Ali Babacan'ın cenazesi ailesinin isteği üzerine önceki gün Kırıkkale'de toprağa verilmişti. Polis memuru İrfan Sadık Kocabaş'ın cenazesi dün saat 11.00'de morgtan alınarak Ankara Emniyet Müdürlüğü önüne getirildi. Düzenlenen törende konuşan Soyunmaz, «Türkiye Cumhuriyetinin ve kanunların bekçileri olan biz emniyet mensupları kendimizi hizmete adamış ve görev için her rizikoyu, gerekirse ölümü göze almış kişiler olarak aynı zamanda çok sabırlıyız» dedi. Kanunlara saygısını kaybetmiş kişilere kanunları ve nizamları hatırlatırken kanuni yollardan adliyeye sevkettiklerini belirten Soyunmaz, «Biz kurşun sıkarken gözlerini kırpmayanlara, hayatımıza kastedenlere insanca muamele yapmaktan çekinmeyeceğimize kimsenin şüphesi olmasın» şeklinde konuştu.

Yapılan saygı duruşundan sonra polis memuru İrfan Sadık Kocabaş'ın cenazesi Maltepe Camiine getirildi.

İrfan Sadık Kocabaş'ın cenaze törenine Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk adına yaver pilot binbaşı Turan Oral, İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş, Devlet Bakanı Orhan Eyüboğlu, Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu, Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün, CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, AP Genel Sekreteri Nuri Bayar, CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu ve Kocabaş'ın yakınlarıyla polis ve bekçiler katıldılar.

Kocabaş'ın cenazesi, kılınan cenaze namazından sonra sağlanan askeri uçakla memleketi olan Samsun'a gönderildi.

ÖLDÜRÜLEN POLİS POL-DER'Lİ

Öte yandan Mısır Elçiliği önünde Filistinli gerillalarca öldürülen polis memuru İrfan Sadık Kocabaş'ın POL-DER'e kayıtlı olduğu öğrenildi.

Bu arada Cumhuriyet Senatosu Başkan Vekili Cengizhan Yorulmaz, İçişleri Bakanına bir telgraf göndererek olaydan üzüntü duyduğunu bildirdi.

Baskın sırasında elçilikten kaçmak isterken atlayarak ölen büyükelçilik şoförü Hasan Cemal'in cenazesi de gerekli işlemler tamamlandıktan sonra Mısır'a gönderilecek. Yaralı olarak kurtulan İdari ataşe Muhammet Abdullah El Sabut'un sağlık durumunun da ciddiyetini koruduğu bildirildi. El Sabut'un tedavisi Hacettepe Hastanesi devamlı bakım servisinde sürdürülüyor.

K. Maraş

(Baştarafı 1. Sayfa'da) nüne kadar yapılan 13 duruşmada, haklarında kamu davası açılan 805 sanıktan 619'unun sorgusu tamamlanmıştı. Duruşmalarda 83 sanığın tutukluluk halleri kaldırılmış, tedavi altındayken ölen sanık avukat Ökkeş Çakmak ile Emrullah Pak hakkındaki kamu davası düşmüş, 24 sanık duruşmalardan vareste bırakılmıştı.

Demirel

(Baştarafı 1. Sayfa'da) re girişmenin birbirinden farklı olduğunu söyledi.

AP Genel Başkanı dün saat 12.00'de Parti Genel Merkezinde düzenlediği basın toplantısında Mısır Elçiliğinin basılması olayının sonucundan memnunluk duyduğunu ancak, bu memnunluğun iki emniyet görevlisinin ölümünü görmemezlikten gelinmesini gerektirmediğini belirtti. Gerillaların teslim olmasından sonra İçişleri Bakanı tarafından öpüldüğünü hatırlatan Demirel «Madem öpecekti gitseydi de karanlık bir yerde öpseydi» dedi.

Gerillaların Güneş tarafından öpülmesini, makam arabasına bindirilerek Marmara Köşküne götürülmesini bir skandal olarak niteleyen Demirel «bir ziyafet ve madalya vermedikleri kalmıştır. Belki onu da yapmışlardır da milletin haberi yoktur» dedi.

Demirel daha sonra gazetecilerin sorularını yanıtladı. Bir gazetecinin Yeşilköy baskınını hatırlatarak bunun kendi iktidarları döneminde olduğunu katillerin saptanıp saptanamadığı şeklindeki sorusunu yanıtlamaktan kaçınan Demirel «orta yerde iki tane cinayet var» dedi. Gazetecinin sorusunun yanlış anlaşıldığını belirtmesi üzerine Demirel, «yanlış falan anlamadım. Burada siz biz yok kızım. İki ölü var musalla taşında» dedi.

AP Genel Başkanı bir gazetecinin de FKÖ'nün dünya platformundaki mücadelesini haklı bulup bulmadıkları yolundaki sorusunu «ben bu soruların menşeyini, nereden geldiğini biliyorum. Filistin halkının haklı mücadelesini yürütmek başkadır bir polis ve bekçimizi öldürmek başkadır» şeklinde yanıtladı.

Demirel İçişleri Bakanının gerillalarla öpüşmesini bir soruşturma önergesi olarak meclislere intikal ettireceklerini söyledi.

KAĞITHANE BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

1 — İsmet Paşa Caddesi üzerinde bulunan Şişe Cam Fabrikası yapım işi 2490 sayılı kanunun 43. maddesine göre açık artırma ile ihaleye çıkarılmıştır.
2 — İşin muhammen bedeli 70.000.— TL.'dır.
3 — Artırma Belediye Encümeni huzurunda 31/7/1979 Salı günü saat 15.00'de yapılacaktır.
4 — Artırma şartnamesi ve diğer evraklar Belediye Fen İşleri Müdürlüğü'nde görülebilir.
5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin;
a) 5.500.— TL. geçici teminatı,
b) Müracaat dilekçeleri ile birlikte 27.7.1979 saat 17.00'ye kadar yeterlik belgelerini almak üzere Belediyemize müracaat etmeleri gerekmektedir.
6 — Telgrafla müracaatlar kabul edilmez.

(Basın: 18202) — 1859

T.C.
Maliye Bakanlığı
İstanbul İl Defterdarlığı
Vasıtasız V. Gelir Müdürlüğü
— SATIŞ İLANI —
İstanbul Defterdarlığından

Dosya No: 289-16

Adet	Cinsi	Değeri
7	Cam buzlu yeşil renk.	3.500.—
1	Hesap makinası	4.000.—
2	Daktilo Triampit marka Brother	15.000.—
8	Petek Floresans	6.000.—
3	Telefon makinası	16.000.—
4	Kaplama etejer	16.000.—
1	Çelik kasa	5.000.—
2	Proje masası	5.000.—
1	Müdür masası	3.000.—
1	Aygaz Ocağı iki tüp komple	2.500.—
3	Avize	2.250.—
110 M2	Halıfleks	55.000.—
1	Çeşitli hesap makinası tekimed marka	10.000.—
1	Orta masası ceviz kaplama	10.000.—
34	Tül ve perde komple	5.000.—
2	Portatif çelik raf	5.000.—
	(66 41 52 nolu telefonun intifa hakkı)	70.000.—

Mecidiyeköy Vergi Dairesine olan vergi borcundan dolayı Büyükdere Cad. No. 155/2 Zincirlikuyu tahtı hacze alınan ve yukarıda cins ve evsafı gösterilen 23.7.1979 günü saat 10.00'da peşin para ile satılacağı, ancak verilen bedel tesbit olunan değerin % 75'inden aşağı olduğu veya hiç alıcı bulunmadığı takdirde 2'nci satışın 30.7.1979 günü saat 10.00'da aynı mahalde yapılacağı, fazla malumat almak isteyenlerin Mecidiyeköy Vergi Dairesi Müdürlüğüne müracaatları ilan olunur.

(Basın: 18159) — 1863

4000 Metre YVOÇV tipi muhtelif eb'adlı muhtelif kablo satınalınacaktır
EREĞLİ KÖMÜRLERİ İŞLETMESİ MÜESSESESİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1 — Şartnamesine göre kapalı zarfla teklif alınmak suretiyle 4000 metre YVOÇV tipi muhtelif eb'adlı kablo satın alınacaktır.
2 — Teklif zarfları engeç 30.7.1979 Pazartesi günü saat 14'e kadar Ereğli Kömürleri İşletmesi (E.K.İ.) Genel Muhaberat Şefliğine verilmiş olacaktır.
3 — Zarflar aynı gün saat 15'de Müessesemiz Ticaret Müdürlüğünde açılacaktır.
4 — Şartnameler Zonguldak'ta E.K.İ. Ticaret Müdürlüğünden. Ankara'da Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü Satınalma Dairesi Başkanlığından, İstanbul'da Beyoğlu İstiklal Caddesi Odakule İş Merkezi No: 284/288 kat 12'de TKİ Satınalma Müdürlüğü'nden temin edilebilir.
5 — Müessesemiz 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

(Basın: 18129) — 1852

Politika
SAVAŞSIZ SOMURUSUZ BIR DUNYA IÇIN

- Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
- Yazılşleri Müdürü ... ... Tamer KAYAŞ
- İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
- Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
- İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapanı İş H. K.: 5 No: 510 Konak Telefon: 13 69 61
- Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
- Baskı: ... ...Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
- Dağıtım: ... ... Hürriyet Holding A.Ş.
- İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun / cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb., (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
- ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 Dolar.

Ege Tıp Fakültesi sağlık emekçileri direnişte

«Ameliyatta teknisyeniz ama iş tamgüne gelince temizlikçi»

Beyaz gömlekleriyle «teknisyenlik» görevini yaparlarken Tamgün'den yararlandırılmayan sağlık emekçileri, mavi tulumlarını giyerek müstahdemliğe başladılar. «Müstahdem» kadrosu, temizlik işlerini gerektiriyorsa, «biz de o işleri yaparız» diyen sağlık emekçileri, iş başında...

- "Müstahdem" kadrosunda oldukları için Tamgün'den yararlandırılmayan teknisyenler beyaz gömleklerini çıkarıp mavi tulumlarını giydiler ve temizlik işlerine giriştiler
- Teknisyenler, "Madem bizi müstahdem olarak kabul ediyorlar. O halde biz de kadromuzun gerektirdiği işleri, yani temizlik işlerini yaparız" diyorlar

CELAL BAŞLANGIÇ

Üzerlerinde mavi tulumları, ellerinde bez ve paspasları ile sağlık emekçileri... Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nin odalarını; onar, yirmişer doldurmuşlar. Herkes payına düşen bir karış camı, iki karış yeri siliyor.

«Çıkardık artık beyaz önlüklerimizi» diye söze başlayan sağlık emekçileri, «artık kadromuzun gerektirdiği görevleri yapacağız» diyorlar...

Müstahdem kadrosunda oldukları için Tamgün Yasasından yararlanamayan, ancak fiilen teknisyenlik yapan sağlık emekçileri, bir yandan paylarına düşen yerleri silerek, bir yandan da sorunlarını sıralıyorlar:

«Biz teknisyenlik yapıyoruz yıllardır. Birçok resmi yazıda adımızın karşısında «teknisyen» diye yazar. Ama Tamgün Yasasından yararlanacağımız zaman «olmaz» dediler: «Siz müstahdemsiniz». Yıllardır yaptığımız işe karşın, müstahdem kadrosunda olduğumuz için Tamgün Yasasından yararlandırmadılar bizi.»

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde çalışan bin beşyüze yakın sağlık emekçisi de, «Madem öyle» demiş, «Biz de kadromuz hangi görevi gerektirirse o işi yaparız.»

«Yasalar (bir kişi fiili kadrosu dışında bir kadroda çalıştırılamaz) der. Buna karşın yöneticiler yasa dışı eylemleriyle bizi kadromuz haricindeki işlerde çalıştırmaya başladılar. Biz şimdi yasal hakkımızı kullanıyoruz. Görevimiz neyse, yasal kadromuz neyi gerektiriyorsa o işi yapıyoruz. Direnişimizi yasa dışı gösterme eylemleri boşa çıkacaktır. Fiilen odacılık, çaycılık ve sekreterlik yapanlar bile, teknisyen kadrosunda oldukları için Tamgünden yararlanıyorlar. Biz fiilen teknisyenlik yapmamıza karşın yararlanamıyoruz. Direnişimiz bu haksız uygulamaya karşıdır.»

«Direnişimiz halka ve hastalara karşı değil» diyor bir sağlık emekçisi, «Bizi müstahdem olduğumuz için Tamgünden yararlandırmayanlar, hastanede işler durunca, ameliyatlar yapılamayınca suçu bizim üstümüze atıyorlar.»

Bir başka sağlık emekçisi, «Biz çalışmayınca sağlık hizmetleri aksıyorsa, bu bizim hangi görevi gördüğümüzün kesin kanıtıdır. Buna rağmen bizi tamgünden yararlandırmamakta ısrar ediyorlar» diyor.

Hastane yönetiminin tutumunu da şöyle eleştiriyor sağlık emekçileri:

«Yaptıkları sınav göstermeliktir. Yasa gereği 3 ay eğitim görmemiz gerekirken, sadece 1 hafta eğitim gördük, yasada olmamasına karşın bir de sözlü sınav öngördüler. Bu sınavı protesto ettiğimiz için de, bizi göstermelik sınava almadılar. İşte, ya bizim için gerekli kadroyu sağlasınlar, ya da bizim sırtımızdan «döner sermaye» diye alarak aralarında paylaştıkları paranın bir kısmını bize yansıtsınlar.»

Beyaz önlüklerinin yerine mavi tulumlarını giyerek camları ve yerleri silmeyi sürdüren Tıp Fakültesi Hastanesi'nin .müstahdem kadrolu, fiili teknisyenleri, haklarını alana değin savaşımlarını sürdüreceklerini vurguluyorlar!..

- Sağlık emekçileri, direnişlerinin hastalara karşı değil, yöneticilere karşı olduğunu vurguluyorlar

Ecevit ve Tan'a 2 bin imzalı dilekçe gönderen sağlık emekçileri sorunlarına çözüm istiyor

İzmir (Politika) — Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde çalışan 1500'e yakın sağlık emekçisinin, Tamgün Yasasının uygulanmasında ortaya çıkan aksaklıkların giderilmesi ve hastane yöneticilerinin son günlerde giderek artırdıkları yasadışı uygulamaları protesto etmek amacıyla başlattıkları direniş sürüyor.

Hastanede «teknisyen» görevi görmelerine karşın, «müstahdem» kadrosunda bulunmalarından dolayı Tamgün Yasasından» yararlanamadıklarını bildiren sağlık emekçileri, kadrolarının öngördüğü işi yapmayı sağlamak ve sorunlarını kamuoyuna duyurmak amacıyla direnişe başladılar.

Direnişe geçen sağlık emekçileri uygulamada, kadrolarının öngördüğünün dışında işler yaptığını belirterek, «Biz de kadromuzun gerektirdiği işi yapmaya karar verdik. Mademki biz müstahdemiz, o zaman görevimiz neyse onu yaparız. Hakkımızı alıncaya kadar direneceğiz» dediler. Direnişlerinin hastane hizmetlerini aksatmadığına işaret eden sağlık emekçileri, sözlerini şöyle sürdürdüler:

«Bizler Anayasal haklarını almamamız için, yasaları paspas gibi çiğneyen yöneticilere karşı direniyoruz. Direnişimiz halka ve hastalara karşı değildir. Bu aksaklıkların giderilmesi için yöneticileri çeşitli defalar uyardık. Ancak onlar suçu Bakanlığa yıkıyorlar. Ya bize gerekli kadroları sağlasınlar, ya da hastalardan «döner sermaye» adı altında bizim emeğimizden yararlanarak aldıkları ve kendi aralarında bölüştükleri paranın bir kısmını bize yansıtsınlar. Ancak bu paranın bölüşülmesinden korktukları için istemlerimizi kabul etmediler.»

Lice Devlet Hastanesi depremden bu yana kapalı

- İlçede sağlık hizmetleri Alman Kiliseler Birliği tarafından yaptırılan küçük prefabrik binadan yürütülüyor. Bu küçük binadaki tek doktor, 40 bin kişinin sağlık sorunlarıyla ilgilenmek durumunda

Lice, (İSTA) — Lice depreminde hasara uğrayan Lice Devlet Hastanesi ve köylerdeki sağlık evlerinin bugüne kadar onarılmadığı öğrenildi. 6 Eylül 1975 tarihinde meydana gelen depremden bu yana aradan dört yıl geçmesine karşın, sağlık kuruluşları onarımsızlık ve personel yokluğu nedeni ile kapalı durumda.

İSTA muhabirinin edindiği bilgilere göre 1966 yılında yapılan 25 yataklı tam teşekküllü Lice Devlet Hastanesi, deprem sırasında hafif hasara uğradı. 1976 yılında hastane 90 bin liralık bir harcama ile onarılabilirdi. Onarım parasının geldiği, ancak amacına uygun olarak kullanılmadığı belirtiliyor. 1977'de Lice Hastanesi için onarım işinde kullanılacak olan paranın 300 bine 1978'de de 560 bin liraya yükseldiği ve her yıl bu ödeneklerin ilçeye geldiği verilen haberler arasında.

Depremden sonra Alman Kiliseler Birliği tarafından yapılan küçük bir prefbarik binada sağlık hizmetlerinin yürütüldüğü belirtildi. Sağlık hizmetlerinin yürütüldüğü bu küçük bina Lice'nin merkez 13 mahallesi, 54 köy ve 79 mezraya hizmet götürmek durumu ile karşı karşıya. Bu durumda 40 bin kişiye bir doktorun düştüğü kaydediliyor.

Bu arada Verem Savaş Derneği binasının depremde tamamen yıkıldığı için bir kısım önemli araçların Diyarbakır'a götürüldüğü, Devlet Hastanesinde de bazı röntgen cihazlarının çürümeye terk edildiği, bildiriliyor.

Lice halkı ve köylüler Devlet Hastanesinin bir an önce hizmete açılmasını istiyorlar.

TEK 3. Bölge Müdürlüğü'nde teknik eleman ve memurlar yemek boykotu yaptı

İzmir, (Politika) — Türkiye Elektrik Kurumu 3. Bölge Müdürlüğü'ne bağlı ünitelerde çalışan memurlar, ve teknik elemanlar bazı istemlerinin gerçekleşmesi ve sorunlarının çözümlenmesi amacıyla yemek boykotu yaptı.

Bölge Müdürlüğü'ne bağlı İzmir Termik Santralı, Işıklar Trafosu ve Urla'da yaklaşık beşyüz kadar memur ve teknik eleman öğle tatilinde yemek boykotu yaparak yasallaşması beklenen «Teknik Personel Ödeme Yasa Tasarısı»nı da eleştirdiler ve «Tek tutarlı ve köklü çözüm yolu tüm çalışanların grevli toplusözleşmeli sendikal haklar almalarıdır» dediler.

Bu arada Enerji-Der İzmir Şubesinin yayınladığı bildiride büyük bir hızla yükselen fiatlar karşısında ücretlerin gün geçtikçe geriledigi belirtilerek «İşkolumuzun TEK bölümünde çalışan biz sendikasız emekçiler, ülkemizin bu genel görünümü ve bunalımı içinde fedakârca çalışırken kazanılmaş haklarımız elimizden alınmakta, yönergelerde var olan haklarımız zamanından aylar sonra uygulanmaktadır» denildi.

ÖZETLE

İşçi dinlenme kampına işçiler gidemiyor

ZONGULDAK — Zonguldak maden işçilerinin dinlenmeleri için tahsis edilen Karasu Dinlenme Kampına «torpil» verdikleri halde işçilerin tümü gidemiyor. İşçilerin gitmesi gerekirken kampa ancak üst düzeydeki EKİ yetkililerinin gidebildikleri bildirildi. Bu uygulamanın işçiler arasında huzursuzluk yaratması üzerine EKİ Sosyal Bakım Müdürlüğü yeni bir hileli yönteme başvurarak bundan sonra kampa gidecek işçiler için kura usulünün uygulanacağını açıkladı. Kura usulüyle de kampa gidemeyeceklerini bilen işçiler durumu sendikaları olan ZMİS'e iletmelerine karşın sendika yöneticileri «Biz dahi gidemiyoruz» deyip sorunu geçiştirmeye çalışıyorlar.

İlaç tekellerinin üretimi durdurması kınandı

İZMİR — Aşırı kâr sağlamak ve ilaç pazarına egemen olmak amacıyla ilaç tekellerinin üretimlerini durdurmaları eleştirildi. Konuyla ilgili açıklama yapan 3. Bölge İzmir Eczacı Odası Başkanı Işık Boyacıgiller ilaç tekellerinin ilaç üretimini durdurmalarının nedenleri arasında SSK'nın satın aldığı ilaç fabrikasının üretime geçmesini ve böylelikle ilaç üretiminin kamulaştırılmasında olumlu bir adımın atılmasını da gösterdi. Boyacıgiller açıklamasında uluslararası ilaç tekellerinin ülkemizde faaliyet göstermelerine olanak tanıyan kararnamede hammadde üretimi yapmayı zorunlu kılan maddeler bulunduğunu, ilaç tekellerinin kâr hırsıyla bu hükümlere yıllardır uymadıklarını belirtti ve hükümetin, halkın sağlığını tehlikeye düşüren ilaç tekellerinin kararnamelerini iptal etmesi gerektiğini söyledi.

Tamgün sınavına sağlık emekçileri alınmadı

İZMİR — Tamgün Yasasına dahil edileceklerin saptanması için yapılan sınavlarda yasalara aykırı işlemler yapıldığı, sınavlara politik düşünceleri uygun görülmeyen bazı sağlık emekçilerinin alınmadığı bildirildi. Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Tamgün Yasası uygulamasına tabi olacakların saptanmasında başvurulan sınavlara bazı sağlık emekçileri alınmadı. Sınavlara alınmayan sağlık emekçileri bir açıklama yaparak sağlık tüccarlarının Tamgün Yasasının işlerliğini engellemek için her türlü yasa dışı yönteme başvururken halkın sağlığına hizmet etmeyi benimsemiş sağlık emekçilerinin yasalara aykırı olarak Tamgün Yasası sınavlarına alınmayıştının halktan yana sağlık politikası izlemekle bağdaşmadığını bildirdiler ve bu tür uygulamaların tekrar etmemesi için yetkililerin önlem alması gerektiğini söylediler.

TÜS-DER Giresun Şube Kongresi yapıldı

GİRESUN — TÜS-DER Giresun Şubesi Kongresi 14 Temmuz 1979 günü Giresun Çağdaş Düğün Salonunda yapıldı. Kongrede açış konuşmasının ardından divan seçimlerine geçildi. Kongre Divan Başkanlığına TÜS-DER Ordu Temsilcisi Abdullah Aydın getirildi. 169 sağlık emekçisinin oy kullandığı kongreye Birlik-Dayanışma, Demokratik Sağlık Emekçileri ve Devrimci Sağlıkçılar adlı üç liste katıldı. Birlik-Dayanışma listesinin 84 oy alarak seçimleri kazandığı TÜS-DER Giresun Şubesi yönetim kurulu üyeliklerine Kâmil Çakır, Nurşen Köksal, Nazım Dede, İzzettin Kılıçlı ve Ahmet Tele seçildiler.

TRT - 1

06.02	Günaydın
09.20	Dilden Dile
10.01	Arkası Yarın
13.00	Haberler
14.32	Güfteler ve Söyledikleri
15.01	Efsaneler ve Türkülerimiz
17.02	Akşama Doğru
18.16	Laf Lafı Açar
20.02	Çocuklar İçin On Dakika
20.15	Köy Dağarcığı

TRT - 2

08.02	Gün Başlıyor
09.00	Olayların İçinden
10.30	Kadın Sanatçıları
12.45	Bir Pınarki
13.30	Olayların İçinden
16.20	Arkası Yarın
16.45	Ses Ustaları
21.00	Sanat Olayları
22.00	Hafif Müzikte Dans

TRT - 3

10.30	Ülkeler ve Müzikleri
12.06	Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00	Konser Saati
17.06	Gençler İçin
20.00	Müzik Sözlüğü
22.06	Gecenin Getirdikleri

TRT Program-Haber-Eleştiri

KÖY-KOOP Genel Başkanı Tarhan TRT konusunda Başbakan'ın dikkatini çekti

- KÖY-KOOP Genel Başkanı Tarhan TRT'nin yeni yönetimin işbaşına gelmesinden bu yana KÖY-KOOP'u görmemezlikten geldiğini söyledi
- Tarhan Cumhurbaşkanı'na da telgraf çekti

Köy-Koop Genel Başkanı Nedim Tarhan Başbakan Bülent Ecevit'e ve Cumhurbaşkanı Fahri S. Korutürk'e birer telgraf yollayarak TRT'nin Köy-Koop'a karşı tutumu ile ilgili olarak dikkatlerini çekti.

Tarhan Köy-Koop'un demokratik halk kooperatifçiliği yolunda kırsal alanın demokratikleşmesine çalıştığını kaydeden Tarhan TRT'nin yeni yönetimin işbaşına gelmesinden bu yana Köy-Koop'u görmemeye çabaladığını belirtti.

TRT'nin yargılı ve demokratik olmayana tavrının düzeltilmesini istediği telgrafında Tarhan özetle şunları söyledi:

Köy-Koop, küçük ve yoksul üreticilerin ekonomik demokratik örgütü olup demokratik halk kooperatifçiliği doğrultusunda kırsal alanın demokratikleşmesine çalışmaktadır. Bugün bu doğrultuda 54 ilde, 2345 köyde örgütlenmesini tamamlamış ve 1,5 milyon üretici ailesine bağrında toplamıştır.

Tarımın ve dış gelirdeki payı ve toplam nüfusunda üçte ikisinin kırsal alanda yaşamakta oluşu, örgütlenmemizin ekonomik - demokratik önemini ortaya koymaktadır.

Örgütümüz Köy-Koop kırsal alanda ve giderek kentte haksız kazanç sağlamayı önleyici gibi de önemli bir yanı var.

Örgütümüzün toplum içindeki ve demokrasi mücadelesindeki yerini görmemezlikte ısrar eden bir takım kurumlar bulunmakta. Bu kurumların başını TRT çekmektedir.

Köy-Koop'un 6. Genel Kurulundan bu yana işyeri yönetimin kooperatifçilik yaklaşımı ve ilkeleri üzerindeki görüşleri, Romanya başbakan yardımcısının Köy-Koop'la görüşmesi ve önceki gün de Türkiye'de traktör sorunu ve traktör dış alım izninin verilmesine ilişkin üç basın toplantısı düzenlenmiş: Ayrıca tarım ve köylü sorunlarına ilişkin on basın açıklaması yapılmış olmasına karşılık TRT Genel Müdürlüğü bunları haber niteliğinde yorumlamamakta ve yer vermemektedir.

Oysa, yıllardır halkımız üzerinden geçinen bir takım kurumların sanayii, ticaret ve ziraat odalarının her sözüne ve eylemine öncelikle yer vermektedir. Kaldı ki anayasanın 121. maddesi bu kurumumuzun tarafsızlığını temel almıştır.

TRT'nin bu yargılı ve demokratik olmayan tavrının düzeltilmesi kaçınılmazdır.

Demokratik Halk Kooperatifçiliğinin gelişmesi, yaygınlaşması ve yoksul üreticilerin güçlenmesi açısından durumu bilgilerimize sunmayı zorunlu görüyoruz.»

TELEVİZYON PROGRAMI

19.00 — HABERLER

19.05 — Flanderler'in Köpeği

Dizi programın bugün yayınlanacak olan 38. bölümünde, Aroa, kentteki okula başlar. Birgün uyuya kalan Nero'yu okula giderken arabasına alır. Bay Kozest buna çok kızar. Aroa okula gecikmiştir. Dedeyi azarlar, dede ise Nero'yu resim yapması için teşvik etmektedir.

19.30 — Çevre Korunması

Dizinin SENTETİK MADDELER adlı 3. bölümü yayınlanacak. Bir çok kişi sentetik maddelerden herşey yapılabileceğini sanır. Böylece de bir çok düşü gerçekleştirmek olasılığı doğabilir. Bu dizi de bize plastik yapımının ne denli basit olduğunu ama aynı zamanda da ne kadar tehlikeli olduğunu gösteriyor. Sentetik maddeleri tamamen yok etmek olası değildir. Birgün bunların altında boğulacakmıyız, yoksa akılcı bir yöntemle çözüm bulunacak mı?

19.45 — Merhaba

Programın bugün yayınlanacak olan 2. bölümünde, Köye Yol Su ve Elektrik çalışmaları ve Ege'li ozan Hüseyin Kök bir deyişle katılıyor. Ayrıca, köy avukatı adlı kısa bir oyunda, ortakçılık sözleşmesi, konu ediliyor. Programı, Tümay Dane ile Kaynak Gültekin birlikte hazırladılar. Sunan: Taylan Çamdoruk.

20.30 — HABERLER

21.15 — Türk Sanat Müziği

Ankara Televizyonu'nca hazırlanan bugünkü Türk Sanat Müziği programında Fikret Kozinoğlu şu şarkılarıyla ekrana geliyor. Bunca cevrinle gönül ülkesi virane olur, Başka söz söylemem aşktan yana ben, Gönül her akşam yanında görmek ister seni, Gözlerin bir aşk bilmecesi sorar gibi, Sen benim gönlümde açan son güldün.

21.35 — TV'de Türk Sineması

23.00 — HABERLER

TV'de Türk Sineması:

EMİNE

Bu akşam yönetmenliğini Orhan Aksoy'un yaptığı ve başlıca rollerini Filiz Akın, Ekrem Bora ve Tarık Akan'ın paylaştıkları Emine adlı film yayınlanacak. Emine (F. Akın) bir gazinoda temizlik işçisidir. Kimsesi yoktur. Devamlı gazinoda ast solistler gibi şarkı söylemeyi hayal etmektedir. Murat (E. Bora) denen başka gazino sahibi Emine'nin çalıştığı gazinoyu zorla alır. Murat, kardeşi Metin'i (T. Akan) okutabilmek ve anasına bakabilmek için böyle kirli işlere karışmıştır. Emine'yi de yeni aldığı gazinoya vestiyer olarak işe alır. Bir gün ast solist gelmediğinde Emine onun yerine geçip şarkı söyler. O günden sonra sesinin güzelliği sayesinde baş solist olur. Murat Emine'ye aşık olur. Murat'ın kardeşi Metin, Uludağ'da gezi sırasında gördüğü Emine'yi sever. Emine'de onu sevmektedir. Birbirlerine delicesine aşık olurlar. Fakat Metin ve Emine'nin aşklarından habersiz olan Murat, Emine ile evlenmek ister. Olaylar böylece gelişir.